

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

MURAKIP

Din Hizmetleri Sınıfı

KONU ANLATIMLI

%100 ÖZGÜN

Diyaret İşleri Başkanlığı Taşra Teşkilatında münhal bulunan kadroları için yapılacak sınav konularına uygun hazırlanmıştır.

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI**ÖN SÖZ****MURAKIP****DİN HİZMETLER SINIFI****KONU ANLATIMLI****YAZAR**

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir. Yayıncının izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz. Kitabın bilimsel sorumluluğu yazarlara aittir.

**BU KİTAP T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞININ BANDROLÜ İLE
SATILMAKTADIR.**

ISBN

978-625-6519-81-7

Sertifika No: 40447

SAYFA TASARIMI

Data Dizgi Ekibi

KAPAK TASARIMI

Data Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık

İvedik Organize Sanayi 1518 Sok.
Matbaacılar Sitesi Mat-Sit İş Merkezi No:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 29 95 – 0 505 925 57 81
Faks: 0 312 342 23 58

Diyanet İşleri Başkanlığımız Taşra Teşkilatında münhal bulunan murakip kadroları için sınav yapılmaktadır.

Murakip sınavına kendinizi soru çözerek değerlendireceğiniz güncel sorulardan oluşan ve bütün konuları kapsayan bu kitabımızı hazırlamış bulunmaktayız. Data Yayınları olarak siz değerli sınava girecek adaylar için elinizdeki soru bankası kitabının çok faydalı olacağına inanıyoruz ve yapılacak sınavda başarılar diliyoruz.

Başarılarınız hep daimi olsun.

DATA YAYINLARI

KİTABA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ İÇİN

datayayinlari@gmail.com adresine e-posta ile veya

0542 262 03 37 WhatsApp iletişim numaramız

üzerinden iletebilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1 KUR'AN-I KERİM	5
ÜNİTE 2 FIKIH	28
ÜNİTE 3 KELAM	62
ÜNİTE 4 HADİS	93
ÜNİTE 5 TEFSİR	128
ÜNİTE 6 İSLAM TARİHİ VE İSLAM AHLAKI	159
ÜNİTE 7 TÜRKÇE VE DİL BİLGİSİ	196
ÜNİTE 8 TÜRKİYE CUMHURİYETİ 1982 ANAYASASI	249
ÜNİTE 9 657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU	312
ÜNİTE 10 633 SAYILI DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN	382
ÜNİTE 11 4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU	409
ÜNİTE 12 3071 SAYILI DİLEKÇE HAKKININ KULLANILMASINA DAİR KANUN	417
ÜNİTE 13 6245 SAYILI HARCIRAH KANUNU	421
ÜNİTE 14 4483 SAYILI MEMURLAR VE DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNİN YARGILANMASI HAKKINDA KANUN	438
ÜNİTE 15 5018 SAYILI KAMU MALÎ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNU	445
ÜNİTE 16 4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU	495
ÜNİTE 17 5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU	538
ÜNİTE 18 5442 SAYILI İL İDARESİ KANUNU	608
ÜNİTE 19 SÖZLEŞMELİ PERSONEL ÇALIŞTIRILMASINA İLİŞKİN ESASLAR	623
ÜNİTE 20 DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI GÖREV VE ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ	654
ÜNİTE 21 DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI ATAMA VE YER DEĞİŞTİRME YÖNETMELİĞİ	688
ÜNİTE 22 DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI DİSİPLİN AMİRLERİ YÖNETMELİĞİ	702
ÜNİTE 23 DİYANET AKADEMİSİ HİZMET İÇİ EĞİTİM YÖNETMELİĞİ	708
ÜNİTE 24 DİYANET AKADEMİSİ ADAY DİN GÖREVLİLERİ DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ	723
ÜNİTE 25 KUR'AN KURLARI YÖNETMELİĞİ	731
ÜNİTE 26 TAŞINIR MAL YÖNETMELİĞİ	741
ÜNİTE 27 RESMİ YAZIŞMALARDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK	763

DATA YAYINLARI

KUR'AN-I KERİM

1. ÜNİTE

KUR'AN-I KERİM MUHTEVASI VE TECVİD

KUR'AN-I KERİM SÛRESİ HAKKINDA

1. Fâtiha Sûresi Hakkında

Fâtiha, Kur'ân-ı Kerîm'in birinci sûresidir. Mekke döneminin **ilk yıllarında** müstakil bir sûre olarak Müddesir sûresinden sonra inmiştir. Bazılarına göre "besmele" dâhil yedi âyettir. Bazılarına göre ise "besmele" hâriç yedi âyettir. İkinci görüşe göre "أَنعَمْتَ عَلَيْهِمْ" altıncı âyetin sonudur. Ebû Hanîfe bu görüştedir.

Diğer adları şunlardır: Ana kitap manasına "Ümmü'l-Kitâp" dinin asıllarını ihtiva eden manasına "el-Esâs", ana hatlarıyla İslâm'ı anlattığı için "el-Vâfiye" ve "el-Seb'u'l-Mesânî", birçok esrarı taşıdığı için "el-Kenz". Manası itibarıyla Fâtiha, en büyük dua ve münâcâttır.

2. Bakara Sûresi Hakkında

Bakara sûresi 286 âyettir. Medine'de **on senelik** bir müddet içinde peyderpey nâzil olmuştur. Mushaf tertibine göre 2, nüzûl sırasına göre 87. sûredir. İsmi, 67 ile 71. âyetler arasında bahsedilen, İsrâiloğulları'nın sığır kurban etmeleri kıssasından almıştır. Sûreye, içinde Âyetü'l-Kürsî bulunduğu Kur'sî, Kur'ân'ın zirvesi olduğu için Senâmu'l-Kur'ân, hidâyet nûrunun parlaklığı sebebiyle de Zehrâ ismi verilmiştir. Kur'ân-ı Kerîm'in en uzun sûresidir. Bu hâliyle sûre, Kur'ân'ın geniş bir özeti mâhiyetindedir.

Resûlullah (s.a.s.): "Bu sûre, neredeyse dînin tamamını ihtivâ eder" buyurmuştur.

3. Âl-i İmrân Sûresi Hakkında

Âl-i İmrân sûresi 200 âyettir. Medine'de nâzil olmuştur. İsmi, 33-34. âyetlerde bahsedilen ve "İmrân Ailesi" mânasına gelen "Âl-i İmrân" kelimesinden almıştır. Sûreye Kenz, Emân ve Tayyibe gibi isimlerin yanı sıra, seherlerde istiğfar edenlerden bahsettiğinden Sûretü'l-İstiğfâr ve hidâyet nûrunun parlaklığı sebebiyle de Zehrâ ismi verilmiştir. Mushaf tertibine göre 3, nüzûl sırasına göre 89. sûredir. Büyük ihtimalle Bedir savaşından sonra başlayarak hicretin **9. senesine** kadar peyderpey inmiştir. Kur'ân-ı Kerîm'in Bakara sûresinden sonra ikinci uzun sûresidir.

4. Nisâ Sûresi Hakkında

Nisâ sûresi Medine'de nâzil olmuştur, 176 âyettir. İsmi, birinci âyette geçen ve "kadınlar" mânasına gelen Nisâ kelimesinden alır. Ayrıca bu kelime sûre boyunca sıkça tekrar edilmektedir. Mushaf tertibine göre 4, nüzûl sırasına göre 98. sûredir. Kur'ân-ı Kerîm'in 114 sûresi içinde ricâl yani "Erkekler" ismini taşıyan bir sûre olmayıp, "Nisâ" ismiyle anılan bir sûrenin olması ve sûrede **daha çok** kadınlarla alakalı konuların ele alınması, İslâm'ın kadına verdiği değer açısından dikkat çekicidir. Daha önce hep ikinci planda tutulmuş ve hakları yenmiş kadınları onurlandırmanın ve onları İslâm toplumu içinde layık oldukları yere oturtmanın açık bir işaretidir.

5. Mâide Sûresi Hakkında

Mâide sûresi 120 âyettir. Medine'de inmiştir. Sûre ismi, içinde "yemekli sofrâ" mânasındaki mâide kelimesinin geçtiği 112. ayetten almaktadır. Esasında bu sûre İslâm nimetinin ikram edildiği ilâhî bir sofradır. Ayrıca bu sûreye, birinci âyetinde akidlerin yerine getirilmesi emredildiği için "Ukûd", okuyanları azap meleklerinin elinden kurtaracağı için Münkize, ve dinî hükümler çeşitli âyetlere serpiştirildiği için Muba'sire adları da verilmiştir. Bu sûre Hudeybiye anlaşmasından sonra, Hicret'in **6. senesinde** veya **7. senesinin** başlarında vahyolunmuştur.

6. En'âm Sûresi Hakkında

En'âm sûresi çoğunluğun görüşüne göre Mekke'de **bir defada** inmiştir. Ancak üç veya **altı** âyetinin Medine'de indiğine dair bir görüş de bulunmaktadır. 165 âyettir. Mushaftaki tertibe göre 6, iniş sırasına göre 55. sûredir. Sûreye isim olan en'âm kelimesi Arapça'da "deve, sığır ve koyun gibi evcil hayvanlar, ceylan, geyik ve benzeri yabani hayvanlar ve bir takım binek hayvanları" mânasında kullanılmaktadır. Bu kelime sûrenin 136, **138, 139 ve 142.** âyetlerinde **altı kez** tekrar edilmiştir.

7. A'râf Sûresi Hakkında

A'râf sûresi Mekke'de nâzil olmuştur. 206 âyettir. İbretli "Ashâb-ı sebt" kıssasını anlatan 163-170. âyetlerin Medine'de indiğine dair rivayetler vardır. Mushaf tertibine göre 7, iniş sırasına göre 39. sûredir. İsmi **46 ve 48.** âyetlerde geçen A'râf kelimesinden alır. "A'râf", cennetle cehennem arasında bulunan yerin ismidir. Bu sûrenin ayrıca Mîsâk ve Mîkat diye isimleri olmasına rağmen **daha çok** "A'râf" ismiyle anılmıştır.

FIKİH

2. ÜNİTE

FIKİH USÛLÜ

Fıkıh ilminin bir dalı Fürû (**Tatbiki Hukuk**), diğer dalı ise usûl (**Nazari Hukuk**.)

Fıkıh usulünün diğer isimleri: İlmü'l usûli'l fıkıh, ilmu'l usûl, fıkıh usûlu, islam hukuk felsefesi, islam hukuk metodolojisi, islam hukuk usûlu, islam Teşrîf usûlu, islam hukuk nazariyatı.

Usûl: İstılahta racih, kaide, müsteshab ve delil manalarına kullanılır. Her birini cümlede örnek verecek olursak;

Racih: Kelamda asl olan manayı hakikidir. Asl racih anlamına.

Kaide: Lâşe'nin zaruret içinde bulunan insan tarafından yeneceği, asl olanın hilafıdır. Asl kaide anlamındadır.

Müsteshab: Beraet-i zimmet asıldır. Asl müsteshab anlamına.

Delil: Bu meselenin aslı icmadır. Asl delil anlamındadır.

Mezheplere Göre Fıkıhın Tanımı

Hanifilere göre, kişinin amel yönünden lehine ve aleyhine olan şeri hükümleri bir meleke halinde bilmesi.

Şafiilere göre, Şeri ameli hükümleri yani ibadet, muamelat ve ukubata ait hükümleri tafsilî delillerden çıkararak bilmektir.

Fıkıh usulünün konusu: Şer'i deliller ve şer'i hükümlerdir.

Fıkıh ile Fıkıh usûlü arasındaki fark;

Fıkıh: Mükellefin hukuk düzeniyle ilgili fiilleri ve bu fiillerin hükümlerini ihtiva eder.

Fıkıh Usulü: Şeri hükümleri tafsilî delillerden istinbat etmek için gerekli kaideleri öğreten bir ilimdir.

Fıkıh kaideleri ile Usulü fıkıh arasındaki fark;

- ▶ Fıkıh kaideleri; fıkıhın genel prensip ve hükümlerini içerir.
- ▶ Fıkıh usûlü; fakihin uyması gereken kaideleri içerir.

Fıkıh kaidelerine örnek: Alması memnu olan şeyin vermesi dahi memnudur.

Usûl kaidelerine örnek: Hâss lafız, vaz olunduğu manaya kesin olarak delalet eder. (fıtır sadakası; hani-

filere göre arpa ve bugdaydan verilebildiği gibi kıymetinden de verilebilir.)

FIKİH USÛLÜ TARİHİ

Efendimiz döneminde: Muaz b. Cebel'in yemene görevli giderken Hz. Peygamber'in neyle amel edeceğinin sorusuna Kitap, sünnet, rey ve içtihat diye cevap vermesinde fıkıh usulü terimleri bulunmaktadır.

Sahabe döneminde: Hz. Ali'nin içki içene uyguladığı cezayı iftira atana uygulanan cezayı uygulaması bir içtihatdır. Hz. Ömer'in valilerine gönderdiği mektuplarda birçok fetvalar ve içtihatlar vardır.

Tabiün döneminde: Ehli Rey (kıyas, istihsan), Ehli Hadis (kitap sünnet) mektepleri ortaya çıktı.

Müçtehit İmamlar: Haram, vacib, mubah, farz, istilahları ortaya çıktı.

İmam Şafî'nin **er Risale** adlı eseri ilk usul eseridir.

Fıkıh Usûlü Meslekleri,

Fukaha mesleği: (Hanifî mesleği) Tümevarım esasına dayanmaktadır. (olaylardan hareketle genel kaidelere varılır)

Mütekellimin Mesleği: (Şafîî mesleği) Tümdengelim esasına dayanır. (genel kaidelerden olayların hükümleri çıkarılır)

Memzuc Meslek: (Birleştirilmiş meslek) Tümevarım ve Tümdengelim metodunun birlikte kullanılmasıdır. Hanefi, Şafii, Maliki ve Hanbelî mezhep temsilcileri kullanmıştır.

Fıkıh Usûlü Eserleri Yazarlar

Fukaha Mesleği: Kerhi, Pezdevi, Nesefi, Serahsi, Debusi.

Mütekellimin Mesleği: Cüveyni, Gazali, Fahreddin er Razi.

Memzuc Meslek: Molla Hüsrev, Molla Fenari

ŞER'İ DELİLLER

Delil: Kendisinden şer'i hüküm istinbat olunan demektir.

Delillerin Sınıflandırılması:

- Akli ve nakli deliller
- Nass olan ve olmayan deliller

KELAM

3. ÜNİTE

İslam'ın inanç esaslarını Kur'an-ı Kerim'den alarak, bunları akıl yoluyla açıklayan, temellendiren ve onları diğer görüşlere karşı savunmayı amaç edinen ilme de "**kelâm ilmi**" denilmiştir.

Konusunu esas alarak Kelâm ilmini tanımlayan âlimler, yaptıkları tanımlarda Kelâm'ın konusunu teşkil eden **Usûl-i Selâse** dedikleri üç temel ilkeyi (Ulûhiyyet, Nübüvvet ve Âhiret) dikkate almışlardır.

Seyyid Şerif el - Cürçânî (816/1431) şöyle der: "Kelâm, Allah'ın zâtından ve sıfatlarından, mebd' ve meâd [başlangıç (yaratılış) ve sonuç (yeniden diriliş)] itibarıyla mümkünâtın (yaratılmışların) durumlarından - İslâm kanunu üzere bahseden bir ilimdir."

Kelâm'ın ilk temel konusu olan ulûhiyyet'e, Allah'n varlığının delilleri, Allah'ın birliği, sıfatları, isimleri ve fiilleri meseleleri girer. Bu bağlamda Allah'ın görülmesi meselesi ve O'nun yaratmasıyla ilgili olan kader ve kazâ meselesi de **ulûhiyyet** konusu kapsamında ele alınmıştır. Kelâm ilminin ikinci temel konusu ise **nübüvvet'e**, peygamberlere imân, peygamberliğin imkânı, vahiy, kutsal kitaplar, Hz. Muhammed'in peygamberliğinin ispatı ve son nebî oluşu, diğer peygamberlerin peygamberliği, peygamberlerin sıfatları, mu'cize, şefâat vb. meseleler girer. Kelâm ilminin üçüncü temel konusu olan **âhiret'e**, âhiretin varlığını ispat, cennet, cehennem, sâ'at (kıyâmet), hesâp, mîzân, meâd (öldükten sonra dirilme) vb. konular girer.

Kelâm İlminin Amacı

Kelâm ilminin ana gayesi ve amacı, İslam'ın inanç esaslarını tespit ederek açıklama ve bunlara yönelik ortaya çıkan eleştirileri cevaplandırarak bu konudaki iddiaları çürütmektir.

1. İman esaslarını farklı şekillerde ispatlamak.
2. İslam'ın inanç esaslarını açıklamak
3. Batıl ehlinin itirazlarını delillerle çürüterek onlara cevap vermek.
4. Diğer dinî ilimler için bir temel oluşturmaya çalışmak.
5. İman eden kimsenin niyetini sağlamlaştırmak.
6. Dinî düşünce ve sosyal hayatta insanların önüne çıkan batıl inanç ve hurafelerin neler olduğunu açıklayarak müminlerin bunlara karşı uyanık olmalarını gerçekleştirmek.

Kelam İliminin Diğer İslam İlimleri Arasındaki Yeri ve Önemi

Hz. Peygamber'in âhirete irtihalinden sonra, sahabe neslinin son bulmaya yüz tuttuğu sıralarda, İslâm dünyasında inanç, ibadet ve ahlâk konularında farklı görüşler ve gruplar ortaya çıkmaya başladı. İslâm âlimleri de, başlangıçta sözlü olarak, zamanla risâle ve kitaplar yazarak bunlara cevap vermeye çalıştılar. Böylece İslâm dünyasında kelâm, tefsîr, fıkıh, hadîs, siyer vb. ilimler oluşmaya başladı.

Âlimler, bu ilimlerden Kelâm'a **eşrefu'l-ulûm** dediler. Kelâm'ın bu vasfı, temel konusu "Allah Teâlâ" olmasının yanı sıra, diğer İslâmî ilimlere de temel [esas] teşkil etmesinden kaynaklanmaktadır.

Kelâm ile Fıkıh, dinin ana gövdesini oluşturan "itikâdî meseleler"i biri ve "amelî meseleler"i diğeri konu edinen âdetâ bir görev paylaşımı yapmışlardır.

"Dinî ilimler içinde küllî olan kelimadır. Fıkıh, usûl-i fıkıh, hadîs ve tefsîr gibi diğer ilimler ise cüz'î ilimlerdir..."

Kelâmın inceleme ve araştırması, öncelikle en genel şeyden yani mevcûddan başlayıp detaya doğru iner. Bu detay içerisinde diğer dinî ilimlerin, **Kitap, Sünnet ve Peygamberin ispatı** gibi ilkelerini ortaya koyar. Bu noktadan sonra müfessir, kelâmın inceleme alanına giren şeyler arasından özel birini – yani Kitâb'ı alır – ve onun tefsîriyle uğraşır. Muhaddis, kelâmın inceleme alanına giren şeyler arasından özel birini – yani Sünnet'i – alır ve bunun sübût yollarını araştırır. Fakîh, bunlar arasından özel birini – yani mükellefin fiilini – alır ve hükümlerini belirtir... Öyleyse Kelâm ilmi bütün dinî ilimlerin ilkelerini ispat görevini yüklenmiş olmaktadır."

Felsefe, inanç alanıyla ilgili olan veya olmayan tüm konulara **akılcı ve tenkitçi** yöntemlerle yaklaşır. Bu yönüyle Kelâm'da olduğu gibi vahye dayalı bir kabul yoktur. Ancak Kelâm ilmi de, Felsefe'nin temel konuları olan "**varlık, bilgi ve değerler**" alanıyla ilgilendiğinden bu alanlarla ilgili fikir üretirken Felsefe'nin temel verilerinden yararlanabilir

Kelâm İlmi İçin Kullanılan Diğer İsimler

- el-Fıkhü'l-Ekber,
- İlmü'l-Akâid,
- İlmü't-Tevhîd,
- İlmü't-Tevhîd ve's-Sıfât,
- İlmü'n-Nazar ve'l-İstidlâl

HADİS

4. ÜNİTE

HADİS TARİHİ VE USULÜ

GİRİŞ

Bütün İslâmî ilimler Hz. Peygamber'in Sünnetini konu edinen Hadis İlminden doğmuş, daha sonra bağımsızlık kazanmışlardır. Hadis İlmî tarihsel olarak ilk ortaya çıkan İslâmî ilimdir.

Hadis İlmî, geçmişte **Şer'î ilimler** veya **Naklî ilimler** diye isimlendirilen, günümüzde ise **İslamî ilimler** denilen ilim grubunun bir alt dalıdır. İslâm Dini'ni konu edinen Naklî/Şer'î ilimler, **Tefsir, Hadis, Fıkıh, Kelam, Tasavvuf**'tur. Bu ilimler İslam Dini'nin temel iki kaynağı olan Kur'an ve Hz. Peygamber'in sünnetine yani uygulamalarına dayanırlar.

SÜNNET KAVRAMI

Sünnet'in, Hadis İlmî'ndeki anlamı, Hz. Peygamberin sözleri, davranışları ve onaylarıdır. Yani onun yolu ve hayat tarzı, sürekli ve devamlı davranışlarıdır. Bu anlamıyla sünnet terimi, "Allah Elçisinin Sünneti" anlamına gelen (سنة رسول الله) ifadesinin kısaltılmış şeklidir.

Sünnet, Hz. Peygamber'den gelmesi bakımından üçe ayrılır:

- 1- Kavli Sünnet
- 2- Fiilî Sünnet
- 3- Takrîrî Sünnet

Kur'an'ın bildirdiğine göre Hz. Peygamber'in temel görevleri şunlardır:

- 1- **Tebliğ**: Allah'tan almış oldukları vahyi eksiksiz olarak insanlara bildirmek anlamına gelir.
- 2- **Beyân/Tebyîn**: Peygamber'in kendisine indirilen kitabı, ümmetine açıklaması, onları ihtilaf ettikleri konularda aydınlatmasıdır.
3. **Tezkiye** (التزكية): İnsanların kötü huylardan, günahlardan, kötülüklerden temizlenmesi, arındırılması demektir.

HADİS, HABER, ESER

Terimleri

Hz. Peygamber'in sünnetini haber veren, sünnetin söz ile ifade edilmiş haline hadis denir. Dolayısıyla

"Peygamber şöyle söyledi, şöyle yaptı veya falanca kişinin falan davranışını onayladı" gibi sözlü ifadeler ve haberlere, bunların yazıya dökülmüş haline **hadis** denir. Sünnet kavramı, Hz. Peygamber'in davranışlarını; hadis ise, onun davranışlarının, sözlerinin ve onaylarının, tanıkları tarafından haber verilmesini ifade eder.

Hadis ilminde **haber**, bazı âlimlerce hadis terimiyle eş anlamlı olarak kullanılmıştır. Çünkü hadisler, Peygamber hakkında haberlerdir. Bazı âlimler ise hadisi Peygamber'den nakledilenler, haberi ise Peygamber dışındaki sahâbe ve tâbiûndan nakledilenler anlamına kullanmışlardır. Haberi, hadisi de içine alacak şekilde Hz. Peygamber, sahâbe ve tâbiûndan nakledilenler anlamına kullananlar da vardır. Bu son anlamıyla haber, hadisten daha geniş anlamlıdır. Her hadis aynı zamanda haberdir ama her haber hadis değildir.

Peygamberden gelenlere haber, sahâbeden gelenlere **eser** diyenler de olmuştur.

HADİSİN İKİ TEMEL ÖGESİ: İSNÂD VE METİN

1-İsnâd (الاسناد) veya **sened**: Hadis ilminde **isnad** denildiğinde, hadislerin başındaki râvî silsilesini gösteren isimlerden oluşan râvîler zinciri anlaşılır. Hadis ilminde, başında senedi yani isnad zinciri zikredilmeyen hadislere **Muallâk Hadis** denir. Hadis tarihinde **Mütekad-dimûn Dönemi** denilen Hicrî ilk dört asırdaki kitaplarda hadisler hep râvî zincirleriyle birlikte verilmiştir.

2-Metin (المتن): Hadiste nakledilen içerik anlamına gelir. İsnad zincirinin peşinden gelen Hz. Peygamber'in sözleri ve davranışlarını ifade eden kısma **metin** denir.

Hadis İlminden bir hadisin farklı isnad zincirleriyle gelen her bir kanalına **tarîk** (طريق) veya **vech** (الوجه) de denir.

HADİS İLMİ: TANIMI, KONUSU, AMACI

Hadis İlmî, klasik kaynaklarda **İlmü'l-hadîs**, **Ulûmu'l-hadîs**, **İlmü'r-rivâye**, **Usûlü'r-rivâye**, **İlmü'l-eser** gibi genellikle Arapça (علم) kelimesinin tekil ve çoğuluyla yapılmış isim tamlamalarıyla ifade edilir.

İbn Cemâa, hadis ilmini "Hadislerin senet ve metinlerinin halleri ile ilgili kurallar ilmidir" diye tanımlar. Büyük hadis âlimi İbn Hacer'in tanımı ise "**Râvî** (rivayet eden) ve **mervî**'nin (rivayet edilen metinlerin) hallerini bildiren kaideler bilgisidir" şeklindedir.

TEFSİR TARİHİ VE USULÜ

KUR'ÂN'IN NÜZÛL SÜRECİ: VAHİY

Vahyin Tanımı: Vahy, v-h-y (وحى) kelimesinin mastarı olup sözlükte, gizli ve süratli bir şekilde bildirmek, seslenmek, gizli konuşmak, intikal ettirmek, elçi göndermek ve içgüdü gibi anlamlara gelmektedir.

Vahyin terim olarak tanımı ise şöyledir: "Yüce Allah'ın insanlara ulaştırmak istediği mesajlarını peygamberlerine, alışılmıştın dışında gizli bir yolla süratli bir şekilde bildirmesidir".

Vahyin Başlangıcı

Hz. Âişe'nin rivayeti ile: "Resûlullah'ın vahiy başlangıcı uykuda **rüyayı sâdika** yani, doğru rüya görmekle olmuştur.

Hıra Dağ'ındaki mağaraya çekilip orada belirli gecelerde tek başına ailesinin yanına dönmeden **tehannüs** - yani ibâdet - ederdi.

İlk vahiy hıra mağarasında nazil oldu. (Alak 1-5)

İlk vahiyden sonra Hatice, Hz. Peygamber'i alıp amcasının oğlu Varaka b. Nevfel'e götürdü.

Varaka şöyle dedi: "Bu gördüğün, Allah'ın Mûsâ'ya gönderdiği Nâmûs'tur (melektir).

Vahyin bir müddet kesilmesinden (fetret devrinden) sonra **ilk defa** Müddessir sûresinin baş tarafının nâzil olduğu rivâyet edilmektedir.

Vahyin Keyfiyeti

Vahyin keyfiyeti, Allah ile Peygamberi arasında olan bir sırdır, başka bir ifade ile bu, fizik ötesi bir hâdisedir. İnsan aklının bu sırrı tam olarak kavraması mümkün değildir.

Vahyin Çeşitleri

İslâm âlimleri vahyi, **metlûv** (okunan) ve **gayr-i metlûv** (okunmayan) olarak ikiye ayırmışlardır. Bu hususta Cüveynî'nin taksimi şöyledir:

1. Allah Cebrâil'i, Allah şöyle şöyle yapmanı emrediyor diye Resûlüne gönderir. Cebrâil de Allah'ın dediklerini kavrayarak Hz. Peygamber'e gelir ve Rabbinin söylediklerini ona iletir.

2. Yüce Allah Cebrâil'e, "bu kitabı/metni Peygamber'e aynen oku" diye emreder; Cebrâil de en ufak bir değişiklik yapmadan Allah'ın kelâmını olduğu gibi/harfiyyen Resûlullah'a indirir.

Cüveynî'nin taksimine göre hadis/sünnet de vahiy kaynaklıdır.

Vahyin Geliş Şekilleri

"Allah bir insanla ancak vahiy yoluyla veya perde arkasından konuşur yahut bir elçi gönderip izniyle ona diletiğini vahyeder" (Şûrâ (42), 51).

Yüce Allah şu âyette vahyin üç türlü gelebileceğini haber vermektedir:

1. Allah'ın iletmek istediği mesajları peygamberinin kalbine doğrudan bırakması/yerleştirmesi.
2. Vahyi peygamberine bir perde arkasından bildirmesi. Hz. Mûsâ'ya ağaçtan nidâ etmesi bu tür bir vahiy çeşididir.
3. Vahiy getirmekle görevlendirdiği bir meleği elçi olarak göndermesi. Kur'ân bu şekilde yani, Cebrâil vâsıtası ile indirilmiştir.

Resûlullah'a Vahyin Geliş Şekilleri

1. Hz. Peygamber'in uyurken gördüğü sâdik rüyalar.
2. Cebrâil'in aslî suretiyle görünerek vahiy getirmesi. Cebrâil'in aslî suretiyle vahiy getirmesi **iki defa** meydana gelmiştir.
3. Cebrâil'in görünmeden çingirak sesine benzer bir sesle vahiy getirmesi. Hz. Peygamber'e gelen vahyin en ağır şekli bu idi. Vahyin bu şekli, tehdîd ve vâid ifade eden âyet ve sûrelere mahsustu.
4. Hz. Peygamber uyanık iken meleğin görünmesizin onun kalbine ilâhî vahyi ilkâ etmesi.
5. Cebrâil'in insan sûretine girerek vahiy getirmesi. Meleğin daha ziyade Dihye el-Kelbî şekline girerek Hz. Peygamber'e vahiy getirdiği belirtilmektedir.

Vahy Esnasında Görülen Haller

İnsanın beşerî sıfatlar içinde Allah'ın hitâbına muhâtap olması oldukça zordur. Kur'ân bu durumu şu âyetiyle ortaya koymaktadır.

"Şüphesiz ki biz sana ağır bir söz vahyedeceğiz" (Müzzemmil (73), 5).

İSLAM TARİHİ VE İSLAM AHLAKI

6. ÜNİTE

Siyerin Tanımı: Gidişât; Resûlullah (s.a.s) hayatını, güzel ahlâkını, üstün vasıflarını anlatan ilim dalı; bu hususta yazılmış kitaplara verilen isim.

Siyer-i Nebi Yazarları

Öncüler

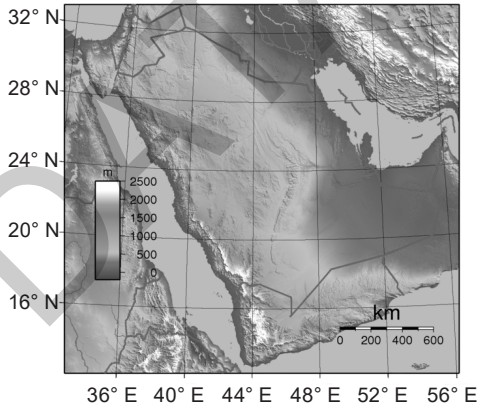
Zübeyr b. Avam, Urve 642-**712** ve Zühri 741

Meşhurlar

- ▶ İbn İshâk (ö. 151/768)
- ▶ İbn Kuteybe (ö. 276/889)
- ▶ İbnü'l-Esîr (ö. 630/1233)
- ▶ İbn Kesîr (ö. 774/1373)
- ▶ İmam-ı Zehebî (ö 4 Şubat 1348)
- ▶ Makrîzî (ö. 845/1442)
- ▶ Kastallânî (ö. 923/1517)
- ▶ Şâmî (ö 7 Şubat 1536)
- ▶ Diyarbekri (ö 1582)

Hz. Muhammed'in Peygamber Olarak Gönderildiği Ortam

Coğrafi Durum

Arabistan'ın coğrafi durumu hakkında bilgi veren İslâm coğrafyacılarından Asmaî (ö. 217/832), sınırlarını tarif ederken yarımada'yı Yemen, Necid, Hicaz ve Tihâme olmak üzere dört bölüme ayırmıştır.

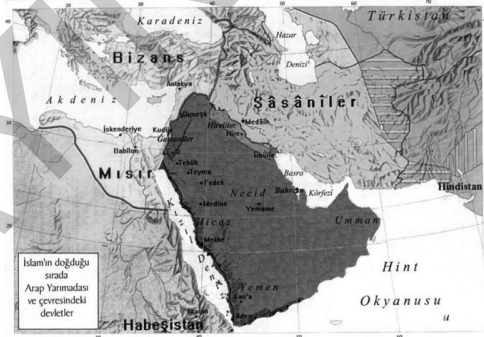
Tihame Ovası: Arabistan'ın Kızıldeniz sahilindeki dar kıyı ovası. Kuzeyde Akabe körfezinden başlayarak gü-

neyde Yemen'de Aden'e kadar hemen hemen kesintisiz biçimde devam eder.

Hicaz: Arabistan yarımadasında Kızıldeniz'in doğu sahili boyunca uzanan ve Haremeyn ile mîkât yerlerini içine alan coğrafi bölge. Önemli şehirleri Mekke, Medine ve Taif.

Necid Platosu: Arabistan'ın merkezî kesimi, ortalama yüksekliği 500-800 m. arasında değişen fakat üzerinde 1000 metreyi aşabilen yükseklikler de bulunan basık bir plato işgal eder.

Siyasi Durum

Nebatiler: Araplar'ın, yazılarını aldıkları ve dillerinden, dinlerinden etkilendikleri en yakın akrabaları. Filistin güneyi ile akabe körfezi arasında yerleşmiştir. En önemli şehri Petra'dır. Halkı putperestti. Roma **106 yılında** Nabati hükümdarlığına son vermiştir. Hz. Peygamber devrinde Medine'de bir Nabat Pazarı (Suku'n- Nabat) nın olduğu bilinmektedir.

Tedmürlüler: M.Ö. I. yüzyıldan itibaren mevcut olduğu anlaşılan Tedmür Krallığı özellikle Nabatî Kral'ın ortadan kalkmasıyla gelişmiştir. Krallığın merkezi olan Tedmür şehri, şam'ın 260 km. kuzeydoğusunda ve Fırat nehrinin 140 km. batısında yer alır. Şehrin kuruluşu Hz. Süleyman'a nispet edilmiş, buna benzer görüşler İslâm kaynaklarında da aktarılmıştır.

Tedmür **634 yılında** İslâm komutanı Halid b. Velid'e teslim olmuştur.

Gassânîler: Tedmür Krallığı'nın M.S. III. yy sonlarına doğru gücünü kaybettiği sıralarda Kuzey Arabistan'da iki devlet güçlenmeye başladı. Bunlar, Me'rib Barajı'nın yıkılması üzerine güneyden kuzeye göç eden Araplar tarafından kurulmuş olan Gassânîler ile Hîreliilerdir.

TÜRKÇE VE DİL BİLGİSİ

YAZIM KURALLARI

7. ÜNİTE

1. BÖLÜM

EKLERİN VE BAĞLAÇLARIN YAZIMI

A. -KEN EKİNİN YAZIMI

Büyük ünlü uyumuna uymayan bu ekin aslı “i-ken”dir. Getirildiği sözcüğün son sesi ne olursa olsun ince yazılır:

- okur-ken, yazar-ken, gelir-ken, söyler-ken
- İstenildiği takdirde “iken” olarak ayrı da yazılabilir:
- okur iken, yazar iken, gelir iken, söyler iken

B. “Kİ”NİN YAZIMI

Türkçede kullanılan üç farklı “ki” vardır.

Sıfat Yapan “-ki”

Eklendiği sözcüğe bitişik yazılır. Sözcüğe aitlik anlamı katar. Cümleden çıkarıldığında anlam bozulur. Ek halindedir.

- Alt satırdaki cümleler oldukça güzel.
- Evdeki çiçekleri sulamalısın.
- Akşamki düğüne hep beraber gittik.

İlgi Zamiri Olan “-ki”

Ek halindedir. Sözcüğe bitişik yazılır. Daima bir ismin yerini tutar ve cümleden çıkarılırsa anlam bozulur.

- Benim kalemim bozuk, seninki sağlam (senin kalemin)
- Romanın kurgusu (romanınki)
- Çocuğun defteri (çocuğunki)

Bağlaç Olan “ki”

Sözcük gruplarını ya da cümleleri anlam ilgisiyle birbirine bağlayan ki bağlacı her zaman ayrı yazılır. Cümleden çıkarıldığında cümlelerin anlamı bozulmaz. Yüklemden ve çekimli fiillerden sonra gelen “ki”ler daima bağlaçtır.

- Türk dili dillerin en zenginlerindendir; yeter ki bu dil şuurla işlensin.
- Hava o kadar güzel ki kendimi sokağa attım.
- Sandım ki çok değer veriyor bana.
- Bu sonuca bakarak şöyle diyebiliriz ki güzel işler başarmışız.

NOT

- Bazı sözcüklerde “ki” bağlacı bitişik yazılır. (oysaki, mademki, çünkü, halbuki, meğerki, sanki, belki)

Örnek Soru

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Bana yardım eder mi ki?
- B) Öylesine yorulduki bayıldı.
- C) Oysaki ben bunu bilmiyordum.
- D) Sendeki evrakları getirdin mi?
- E) Evde ekmek kalmamış ki.

Çözüm

B seçeneğindeki “ki” bağlaçtır ve ayrı yazılması gerekirken bitişik yazılarak yazım yanlışı yapılmıştır.

Cevap B

C. “Mİ” SORU EKİNİN YAZIMI

“mi” soru eki kendinden önceki sözcüklerden ayrı, kendinden sonraki kişi ve ek fiil ekleriyle bitişik yazılır:

- Bahçedeki çiçekleri sulayabilir misin?
- Bu sözleri söyleyen o muydu?

“mi” soru eki son sese bağlı olarak ünlü uyumlarına uyar:

- Gördün mü? Kaldı mı? Yazıyor mu? Uzak mı?

“mi” eki soru görevi dışında, belirteç yapma durumunda da ayrı yazılır:

- Akşam oldu mu vadiler kararır.
- Şu tepeyi de aştık mı Yeşil Vadi'ye vardık demektir.

D. “DE”NİN YAZIMI

“de” Bağlacının Yazımı

Bağlaç olan “de” daima ayrı yazılır. Cümleden çıkarıldığında cümlelerin anlamı daralabilir, ama bozulmaz. Genellikle “dahi, bile” anlamlarına sahiptir.

- Seninle birlikte ben de geleceğim.
- Sen de onlar kadar çabalamalısın.
- Kurunun yanında yaş da yanar.
- Gel de çık işin içinden.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ 1982 ANAYASASI

BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ VE GENEL ESASLAR

8.ÜNİTE

1.BÖLÜM

Bu ünite ilgili online soru çözmek için karekodu okutunuz.

BAŞLANGIÇ

Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve onun inkılap ve ilkeleri doğrultusunda;

Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak, Türkiye Cumhuriyetinin ebedi varlığı, refahı, maddi ve manevi mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde;

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan **hiçbir kişi** ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medeni bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

Hiçbir faaliyetin Türk milli menfaatlerinin, Türk varlığını, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihi ve manevi değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılapları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve laiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı;

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının milli gurur ve iftiharlarda, milli sevinç ve kederlerde, milli varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere.

TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye aşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.

Örnek Soru

Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'nın Başlangıç metninde yer almamıştır?

- A) Türk Devletinin bölünmez bütünlüğü
- B) Yargı bağımsızlığı ilkesi
- C) Atatürk milliyetçiliği
- D) Atatürk inkılap ve ilkeleri
- E) Millet iradesinin mutlak üstünlüğü

Cevap B

BİRİNCİ KISIM GENEL ESASLAR

Madde -1:	Devletin şekli
Madde -2:	Cumhuriyetin nitelikleri
Madde -3:	Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti
Madde -4:	Değiştirilemeyecek hükümler
Madde -5:	Devletin temel amaç ve görevleri
Madde -6:	Egemenlik
Madde -7:	Yasama yetkisi
Madde -8:	Yürütme yetkisi ve görevi
Madde -9:	Yargı yetkisi
Madde-10:	Kanun önünde eşitlik
Madde-11:	Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü

I. Devletin şekli: –Madde 1

Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

II. Cumhuriyetin nitelikleri: –Madde 2

Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU

9.

ÜNİTE

Bu ünite ilgili online soru çözmek için karekodu okutunuz.

KISIM - I Genel Hükümler

BÖLÜM: 1

Kapsam, Amaç, Temel İlkeler, İstihdam Şekilleri

Kapsam: –Madde 1

Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır.

Sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu Kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır.

Anayasa Mahkemesi üye ve yedek üyeleri ile raporörleri; hakimlik ve savcılık mesleklerinde veya bu mesleklerden sayılan görevlerde bulunanlar, Danıştay ve Sayıştay meslek mensupları ve Sayıştay savcı ve yardımcıları, Üniversitelerin, İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin, Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademilerinin, Devlet Güzel Sanatlar Akademilerinin, Türkiye ve Orta - Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün öğretim üye ve yardımcıları, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası üyeleri, Genelkurmay Mehtaran Bölüğü Sanatkarları, Devlet Tiyatrosu ile Devlet Opera ve Balesi ve Belediye Opera ve tiyatroları ile şehir ve belediye konservatuvar ve orkestralarının sanatkar memurları, uzman memurları, uygulatıcı uzman memurları ve stajyerleri; Spor-Toto Teşkilatında çalışan personel; subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler ile Emniyet Teşkilatı mensupları özel kanunları hükümlerine tabidir.

Amaç: –Madde 2

Bu Kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler.

Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulur.

Temel ilkeler: –Madde 3

Bu kanunun temel ilkeleri şunlardır:

Sınıflandırma:

A) Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer:

B) Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetişme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanı sağlamaktır.

Liyakat:

C) Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

Örnek Soru

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre "Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetişme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkânını sağlamaktır" ifadesi hangi temel ilkenin açıklamasıdır?

- A) Sınıflandırma B) Kariyer C) Derece
D) Kademe E) Liyakat

Cevap B

İstihdam şekilleri: –Madde 4

Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür.

A) Memur:

Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.

Yukarıdaki tanımlananlar dışındaki kurumlarda genel politika tespiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli ve yetkili olanlar da memur sayılır.

633 SAYILI DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN

10.
ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Görev: –Madde 1

İslam Dininin inançları, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek üzere; Cumhurbaşkanlığına bağlı Diyanet İşleri Başkanlığı kurulmuştur.

(*Ek fıkra: 12/7/2013-6495/4 md.*) Diyanet İşleri Başkanlığı ve Başkanlığın izin verdiği vakıf, kurum ve kuruluşlar dışında, diğer kurum ve kuruluşlar ile özel ve tüzel kişiler tarafından “Diyanet” kelimesi isim, unvan ve marka olarak kullanılamaz.

Kuruluş: –Madde 2

Başkanlık, merkez teşkilatı, taşra teşkilatı ve yurt dışı teşkilatından oluşur. Başkanlık merkez teşkilatı ekli (I) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

(*Mülga ikinci fıkra: 2/7/2018 - KHK/703/141 md.*)

Başkan: –Madde 3

(*Değişik: 1/7/2010-6002/2 md.*)

Başkanlığın **en üst** amiri olan Diyanet İşleri Başkanı, Başkanlığı temsil eder. Başkan din hizmetlerinin etkin ve verimli sunulması için gerekli tedbirleri alır. Bu amaçla; kaynakların etkin kullanımını sağlar; hizmetlerin düzenlenmesi, yürütülmesi, koordinasyonu ve denetlenmesi görevlerini yerine getirir; strateji, hedef ve performans kriterlerini belirleyip uygulanmasını temin eder; din hizmetleri ile ilgili ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapar.

Başkan, Başkanlığın görev alanına giren konularda meydana gelen gelişmelere ve ihtiyaçlara göre birimlere görev verir.

(*Mülga üçüncü fıkra: 2/7/2018 - KHK/703/141 md.*)

Başkan yardımcıları: –Madde 4

(*Değişik: 1/7/2010-6002/3 md.*)

Başkanın vereceği görevleri yapmak ve Başkana karşı sorumlu olmak üzere **en fazla** beş Başkan yardımcısı atanabilir.

Başkanın bulunmadığı hallerde, Başkanın göstereceği başkan yardımcılarında birisi, Başkanın göstermediği

hallerde Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı Diyanet İşleri Başkanına vekalet eder.

Din İşleri Yüksek Kurulu: –Madde 5

(*Değişik: 1/7/2010-6002/4 md.*)

Din İşleri Yüksek Kurulu, Başkanlığın dini konularda en yüksek karar ve danışma organı olup **on altı** üyeden oluşur. Diyanet İşleri Başkanı, Aday Tespit Kurulunca **en az** lisans düzeyinde dini yüksek öğrenim görmüş veya dini ilimlerde temayüz etmiş kişiler arasından belirlenen **yirmi dört adaydan** on iki, ayrıca ilahiyat fakültesi öğretim üyelerinden **dört kişiyi** Kurul üyeliğine atamak üzere tespit eder.

Kurul üyelerinin görev süresi **beş yıldır**. (*Mülga ikinci cümle: 2/7/2018 - KHK/703/141 md.*) Yeni üye atanıncaya kadar süresi biten üyenin görevi devam eder. Üyeliklerde herhangi bir sebeple boşalma olması halinde, Aday Tespit Kurulunca seçilmiş olan adaylar veya ilahiyat fakültesi öğretim üyeleri arasından bulunduğu kontenjana göre, **otuz gün** içinde yeni üye atanır. Atanan üye, yerine atandığı üyenin görev süresini tamamlar.

Din İşleri Yüksek Kurulu kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla bir başkan ve bir başkan vekili seçer.

Kurul, üye tam sayısının; salt çoğunluğu ile toplanır ve salt çoğunluğu ile karar alır.

Din İşleri Yüksek Kurulunun görevleri şunlardır:

a) İslam dininin temel bilgi kaynaklarını ve metodolojisini, tarihî tecrübesini ve güncel talep ve ihtiyaçları dikkate alarak dinî konularda karar vermek, görüş bildirmek ve dinî soruları cevaplandırmak.

b) Dinî konularda telif, tercüme, inceleme ve araştırmalar yapmak, yaptırmak, ihtiyaç duyduğu konularda inceleme ve araştırma grupları oluşturmak, bu hususta yurt içi veya yurt dışındaki uzman kişi ve kuruluşlardan yararlanmak, gerektiğinde bu alanlarda hizmet satın almak ve sonuçlarını Başkanlığa sunmak.

c) Yurt içinde ve yurt dışında İslam dinine mensup farklı dinî yorum çevrelerini, dinî-sosyal teşekkülleri ve geleneksel dinî-kültürel oluşumları incelemek, değerlendirmek, bu konularda ilmî ve istişari toplantılar, konferanslar düzenlemek ve çalışmalar yapmak.

ç) Yurt içinde ve yurt dışında İslam dini ile ilgili gelişmeleri, dinî, ilmî faaliyetleri, neşriyatı ve dinî propaganda

4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU

11. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

Bu Kanunun amacı; demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

Bu Kanun; kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde uygulanır.

1.11.1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun hükümleri saklıdır.

Tanımlar: –Madde 3

Bu Kanunda geçen;

a) Kurum ve kuruluş: Bu Kanunun 2 nci maddesinde geçen ve kapsama dahil olan bilgi edinme başvurusu yapılacak bütün makam ve mercileri,

b) Başvuru sahibi: Bu Kanun kapsamında bilgi edinme hakkını kullanarak kurum ve kuruluşlara başvurulan gerçek ve tüzel kişileri,

c) Bilgi: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları kayıtlarda yer alan bu Kanun kapsamındaki her türlü veriyi,

d) Belge: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları bu Kanun kapsamındaki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plân, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını,

e) Bilgi veya belgeye erişim: İstenen bilgi veya belgenin niteliğine göre, kurum ve kuruluşlarca, başvuru sahibine söz konusu bilgi veya belgenin bir kopyasının verilmesini, kopya verilmesinin mümkün olmadığı hâllerde, başvuru sahibinin bilgi veya belgenin aslını inceleyerek not almasına veya içeriğini görmesine veya işitmesine izin verilmesini,

f) Kurul: Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunu,

ifade eder.

Örnek Soru

- Tarafsızlık
- Eşitlik
- Açıklık
- Tarafgirlik

Yukarıdakilerden hangisi 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanununun amaçlarından değildir?

- A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

Cevap B

İKİNCİ BÖLÜM

Bilgi Edinme Hakkı ve Bilgi Verme Yükümlülüğü

Bilgi edinme hakkı: –Madde 4

Herkes bilgi edinme hakkına sahiptir.

Türkiye’de ikamet eden yabancılar ile Türkiye’de faaliyette bulunan yabancı tüzel kişiler, isteyecekleri bilgi kendileriyle veya faaliyet alanlarıyla ilgili olmak kaydıyla ve karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar.

Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden doğan hak ve yükümlülükleri saklıdır.

Bilgi verme yükümlülüğü: –Madde 5

Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idarî ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler.

Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

Örnek Soru

Türkiye’de bulunan yabancı uyruklular 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu kapsamında bilgi edinme hakkından hangi ilke çerçevesinde yararlanırlar?

- Üstünlük ilkesi
- Süreklilik ilkesi
- Karşılıklılık ilkesi
- Genellik ilkesi
- Gerçeklilik ilkesi

Cevap C

3071 SAYILI DİLEKÇE HAKKININ KULLANILMASINA DAİR KANUN

12.
ÜNİTE

Bu ünite ilgili online soru çözmek için karekodu okutunuz.

Amaç: –Madde 1

(Değişik: 2/1/2003-4778/23 md.)

Bu Kanunun amacı, Türk vatandaşlarının ve Türkiye’de ikamet eden yabancıların kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve yetkili makamlara yazı ile başvurma haklarının kullanılma biçimini düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(Değişik: 2/1/2003-4778/24 md.)

Bu Kanun, Türk vatandaşları ve Türkiye’de ikamet eden yabancılar tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi ile idarî makamlara yapılan dilek ve şikâyetler hakkındaki başvuruları kapsar.

Dilekçe hakkı: –Madde 3

Türk vatandaşları kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve yetkili makamlara yazı ile başvurma hakkına sahiptirler.

(Ek: 2/1/2003-4778/25 md.) Türkiye’de ikamet eden yabancılar karşılıklılık esası gözetilmek ve dilekçelerinin Türkçe yazılması kaydıyla bu haktan yararlanabilirler.

Çıkmış Soru

3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun’a göre dilekçe hakkıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Türkiye Büyük Millet Meclisine yapılan dilek ve şikâyetler hakkındaki başvurular bu Kanun kapsamındadır.
- B) Türkiye’de ikamet eden yabancılar, karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla bu haktan yararlanabilirler.
- C) Dilekçede, başvuru sahibinin adı, soyadı ve imzası ile iş veya ikametgâh adresinin bulunması gerekir.
- D) Yabancılar, dilekçelerini Türkçe yazmak kaydıyla bu haktan yararlanabilirler.
- E) Konusuyla ilgili olmayan bir idari makama verilen dilekçe, reddedilerek başvuru sahibine iade edilir.

Cevap E

Dilekçede bulunması zorunlu şartlar:

–Madde 4

(Değişik: 2/1/2003-4778/26 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisine veya yetkili makamlara verilen veya gönderilen dilekçelerde, dilekçe sahibinin

adı-soyadı ve imzası ile iş veya ikametgâh adresinin bulunması gerekir.

Gönderilen makamda hata: –Madde 5

Dilekçe, konusuyla ilgili olmayan bir idari makama verilmesi durumunda, bu makam tarafından yetkili idari makama gönderilir ve ayrıca dilekçe sahibine de bilgi verilir.

İncelenemeyecek dilekçeler: –Madde 6

Türkiye Büyük Millet Meclisine veya yetkili makamlara verilen veya gönderilen dilekçelerden;

- a) Belli bir konuyu ihtiva etmeyenler,
- b) Yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olanlar,
- c) 4 üncü maddede gösterilen şartlardan herhangi birini taşımayanlar,

İncelenemezler.

Dilekçenin incelenmesi ve sonucunun bildirilmesi: –Madde 7

(Değişik: 2/1/2003-4778/27 md.)

Türk vatandaşlarının ve Türkiye’de ikamet eden yabancıların kendileri ve kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri konusunda yetkili makamlara yaptıkları başvuruların sonucu veya yapılmakta olan işlemin safahatı hakkında dilekçe sahiplerine **en geç otuz gün** içinde gerekçeli olarak cevap verilir. İşlem safahatının duyurulması halinde alınan sonuç ayrıca bildirilir.

Çıkmış Soru

3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun’a göre Türk vatandaşlarının ve Türkiye’de ikamet eden yabancıların kendileri ve kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri konusunda yetkili makamlara yaptıkları başvuruların sonucu veya yapılmakta olan işlemin safahatı hakkında dilekçe sahiplerine, kural olarak en geç kaç gün içinde gerekçeli olarak cevap verilir?

- A) 30
- B) 45
- C) 60
- D) 90
- E) 120

Cevap A

6245 SAYILI HARCIRAH KANUNU

13. ÜNİTE

Bu ünite ilgili online soru çözmek için karekodu okutunuz.

KISIM I Umumi Hükümler

Kanunun şümulü: –Madde 1

a) Umumi Muvazeneye dahil dairelerle mülhak ve hususi bütçeli idareler (Köy bütçeleri hariç) ve bunlara bağlı sabit ve mütedavil sermayeli müesseseler;

b) (Değişik: 25/6/1958-7145/1 md.) Hususi kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller; (Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı, Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı ve Türk Havayolları Anonim Ortaklığı hariç);

c) Yukarıdaki (a) ve (b) fıkralarında yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları teşekkül ve müesseseler;

Tarafından ödenecek harcırah bu kanun hükümlerine tabidir.

Reisicumhurun seyahat masrafları: –Madde 2

Reisicumhurun memleket iç ve dışındaki seyahatleri dolayısıyla vakı bilcümle masrafları bu kanun hükümlerine tabi tutulmaksızın ödenir.

Tarifler: –Madde 3

Bu Kanunda geçen;

a. Harcırah: Bu Kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını;

b. Kurum: 1 nci maddede sayılan daire, idare, banka, teşekkül ve müesseseleri;

c. Memur: Personel kanunları hükümlerine göre aylık alan kimseleri (Yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel hariç);

d. Hizmetli: Personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personeli, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçilerini ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseleri;

e. Aile fertleri: Memur ve hizmetlinin, harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve furuu ve erkek ve kız kardeşlerini;

f. Bagaj: Memur ve hizmetlinin mensup olduğu kuruma veya şahsına ait olup, resmi vazife için kullanılabilecek eşya ile yolcunun bu seyahati için ihtiyacı bulunan şahsi eşyasından mutata surette taşınması mümkün olanları;

g. Memuriyet mahalli: (Değişik: 10/9/2014-6552/89 md.) Memur ve hizmetlinin **asıl** görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin **asıl** görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri;

h. Başka yer: Yukarıda (g) fıkrasında yazılı memuriyet mahalli dışındaki yerleri;

İfade eder.

Harcırah verilecek kimseler: –Madde 4

Bu Kanunda belirtilen hallerde:

1. Bu Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan memur ve hizmetliler ile aile fertlerine ve aynı kurumlarda fahri olarak çalışanlara;
2. Memur veya hizmetli olmamakla beraber kurumlarca geçici bir vazife ile görevlendirilenlere;
3. Kadrosuzluk dolayısıyla açıktaki kalan memurlara ve bunların aile fertlerine;
4. Hizmetlilerden cezaen olmamak üzere vazifelerine son verilene ve bunların aile fertlerine;
5. Memur veya hizmetlinin vefatında aile fertlerine, çocuklara refakat ettirilecek memur ve hizmetlilere;
6. Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulundurulmalarının sevkinde ya da refakate görevlendirilen erbaş ve erlere;
7. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)
8. Milli ve resmi spor temaları dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilere;

4483 SAYILI MEMURLAR VE DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNİN YARGILANMASI HAKKINDA KANUN

14.
ÜNİTE

Bu ünite ilgili online soru çözmek için karekodu okutunuz.

Amaç: –Madde 1

Bu Kanunun amacı, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı yargılanabilmeleri için izin vermeye yetkili mercileri belirtmek ve izlenecek usulü düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

Bu Kanun,Devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürüttükleri kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri ifa eden memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlar hakkında uygulanır.

Görevleri ve sıfatları sebebiyle özel soruşturma ve kovuşturma usullerine tabi olanlara ilişkin kanun hükümleri ile suçun niteliği yönünden kanunlarda gösterilen soruşturma ve kovuşturma usullerine ilişkin hükümler saklıdır.

Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali genel hükümlere tabidir. Disiplin hükümleri saklıdır.

(Ek: 2/1/2003-4778/33 md.) 765 sayılı Türk Ceza Kanununun **243 ve 245** inci maddeleri ile 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 154 üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında açılacak soruşturma ve kovuşturmalarda bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

İzin vermeye yetkili merciler: –Madde 3

Soruşturma izni yetkisi

- İlçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında kaymakam,
- (Değişik:6/12/2019-7196/51 md.) İlde ve merkez ilçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kaymakamlar hakkında vali,
- Bölge düzeyinde teşkilatlanan kurum ve kuruluşlarda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında görev yaptıkları ilin valisi,
- Cumhurbaşkanına veya Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşlar ve bakanlıkların merkez ve bağlı veya ilgili kuruluşlarında görev yapan diğer memur ve kamu görevlileri hakkında o kuruluşun **en üst** idari amiri,
- (Değişik:6/12/2019-7196/51 md.) (b) ve (c) bentlerindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla Cumhurbaşkanı

kararıyla atanan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Cumhurbaşkanı veya ilgili bakan

f) Türkiye Büyük Millet Meclisinde görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri ve yardımcıları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,

g) Cumhurbaşkanlığında görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri hakkında Cumhurbaşkanı,

h) Büyükşehir belediye başkanları, il ve ilçe belediye başkanları; büyükşehir, il ve ilçe belediye meclisi üyeleri ile il genel meclisi üyeleri hakkında İçişleri Bakanı,

i) İlçelerdeki belde belediye başkanları ve belde belediye meclisi üyeleri hakkında kaymakam, merkez ilçelerdeki belde belediye başkanları ve belde belediye meclisi üyeleri hakkında buldukları ilin valisi,

j) Köy ve mahalle muhtarları ile bu Kanun kapsamına giren diğer memurlar ve kamu görevlileri hakkında ilçelerde kaymakam, merkez ilçede vali,

Yokluklarında ise vekilleri tarafından bizzat kullanılır.

Yetkili mercilerin saptanmasında, memur veya kamu görevlisinin suç tarihindeki görevi esas alınır.

Ast memur ile üst memurun aynı fiile iştiraki halinde izin, üst memurun bağlı olduğu merciden istenir.

Çıkış Soru

4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun'a göre Cumhurbaşkanlığında görevli memurlar hakkında soruşturma izni vermeye aşağıdakilerden hangisi yetkilidir?

- Cumhurbaşkanı
- Cumhurbaşkanı yardımcısı
- Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri
- İçişleri bakanı
- Adalet bakanı

Cevap C

5018 SAYILI KAMU MALÎ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNU

15. ÜNİTE

Bu ünite ilgili online soru çözmek için karekodu okutunuz.

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

Bu Kanunun amacı, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve malî saydamlığı sağlamak üzere, kamu malî yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm malî işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve malî kontrolü düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

Bu Kanun, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerden oluşan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrolünü kapsar.

Avrupa Birliği fonları ile yurt içi ve yurt dışından kamu idarelerine sağlanan kaynakların kullanımı ve kontrolü de uluslararası anlaşmaların hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanun hükümlerine tâbidir.

Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, bu Kanunun sadece 3, 7, 8, 12, 15, 17, 18, 19, 25, 42, 43, 44, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, **54, 68 ve 76** 78 nci maddelerine tâbidir.

Tanımlar: –Madde 3

Münhasıran bu Kanunun uygulanmasında;

a) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri: Uluslararası sınıflandırmalara göre belirlenmiş olan, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idareleri,

b) Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri: Bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvelerde yer alan kamu idarelerini,

c) Düzenleyici ve denetleyici kurumlar: Bu Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan kurumları,

d) Sosyal güvenlik kurumları: Bu Kanuna ekli (IV) sayılı cetvelde yer alan kamu kurumlarını,

e) Mahallî idare: Yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareleri,

f) Bütçe: Belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi,

g) Kamu kaynakları: Borçlanma suretiyle elde edilen imkânlar dahil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerleri,

h) Kamu gideri: Kanunlarına veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,

i) Kamu geliri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

j) Özel gelir: Genel bütçe kapsamındaki idarelerin kamu görevi ve hizmeti dışında ilgili kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen faaliyetlerinden ve fiyatlandırılabilir nitelikteki mal ve hizmet teslimlerinden sağlanan ve genel bütçede gösterilen gelirleri,

k) Harcama birimi: Kamu idaresi bütçesinde ödenek tahsis edilen ve harcama yetkisi bulunan birimi,

l) Kamu malî yönetimi: Kamu kaynaklarının tanımlanmış standartlara uygun olarak etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlayacak yasal ve yönetsel sistem ve süreçleri,

m) Malî kontrol: Kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri,

4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU

16.
ÜNİTE

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Uygulama İlkeleri

Amaç: -Madde 1

Bu Kanunun amacı, kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemektir.

Kapsam: -Madde 2

Aşağıda belirtilen idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür:

a) (Değişik: 1/6/2007-5680/1 md.) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı; döner sermayeli kuruluşlar, birlikler (meslekî kuruluş şeklinde faaliyet gösterenler ile bunların üst kuruluşları hariç), tüzel kişiler.

b) (Değişik: 30/7/2003-4964/1 md.) Kamu iktisadi kuruluşları ile iktisadi devlet teşekküllerinden oluşan kamu iktisadi teşebbüsleri.

c) (Değişik: 30/7/2003-4964/1 md.) Sosyal güvenlik kuruluşları, fonlar, özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı Kararnameleriyle kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar (meslekî kuruluşlar ve vakıf yüksek öğretim kurumları hariç) ile bağımsız bütçeli kuruluşlar.

d) (Değişik: 12/6/2002-4761/10 md.) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerin doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketler.

e) (Değişik: 13/2/2011-6111/176 md.) 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ile bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları şirketlerin yapım ihaleleri.

(Değişik ikinci fıkra: 13/2/2011-6111/176 md.) Ancak, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve bu Fonun hisselerine kısmen ya da tamamen sahip olduğu bankalar, 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ve bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları şirketler (e) bendinde belirtilen yapım ihaleleri hariç) 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankaların 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tabi gayrimenkul yatırım ortaklıkları ile enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketler bu Kanun kapsamı dışındadır.

Örnek Soru

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre Kapsam bakımından;

- I. Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı; döner sermayeli kuruluşlar, birlikler (meslekî kuruluş şeklinde faaliyet gösterenler ile bunların üst kuruluşları hariç), tüzel kişiler.
- II. Kamu iktisadi kuruluşları ile iktisadi devlet teşekküllerinden oluşan kamu iktisadi teşebbüsleri.
- III. Sosyal güvenlik kuruluşları, fonlar, özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı Kararnameleriyle kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar (meslekî kuruluşlar ve vakıf yükseköğretim kurumları hariç) ile bağımsız bütçeli kuruluşlar.

Belirtilen idarelerin hangilerinin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I - II
E) I - II - III

Cevap E

İstisnalar: -Madde 3

(Değişik: 30/7/2003-4964/2 md.)

a) Kanun kapsamına giren kuruluşlarca, kuruluş amacı veya mevzuatı gereği işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satmak üzere doğrudan üreticilerden veya ortaklarından yapılan tarım veya hayvancılıkla ilgili ürün alımları ile 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince orman köyleri kalkındırma kooperatiflerinden ve köylülere yapılacak hizmet alımları,

b) (Değişik: 20/11/2008-5812/1 md.) Savunma, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilişkili olduğuna veya gizlilik

5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU

17.
ÜNİTE

BİRİNCİ KİTAP Genel Hükümler

BİRİNCİ KISIM Temel İlkeler, Tanımlar ve Uygulama Alanı

BİRİNCİ BÖLÜM Temel İlkeler ve Tanımlar

Ceza Kanununun amacı: –Madde 1

(1) Ceza Kanununun amacı; kişi hak ve özgürlüklerini, kamu düzen ve güvenliğini, hukuk devletini, kamu sağlığını ve çevreyi, toplum barışını korumak, suç işlenmesini önlemektir. Kanunda, bu amacın gerçekleştirilmesi için ceza sorumluluğunun temel esasları ile suçlar, ceza ve güvenlik tedbirlerinin türleri düzenlenmiştir.

Suçta ve cezada kanunilik ilkesi: –Madde 2

(1) Kanunun açıkça suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. Kanunda yazılı cezalardan ve güvenlik tedbirlerinden başka bir ceza ve güvenlik tedbirine hükmolunamaz.

(2) İdarenin düzenleyici işlemleriyle suç ve ceza konulamaz.

(3) Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz. Suç ve ceza içeren hükümler, kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz.

Adalet ve kanun önünde eşitlik ilkesi:

–Madde 3

(1) Suç işleyen kişi hakkında işlenen fiilin ağırlığıyla orantılı ceza ve güvenlik tedbirine hükmolunur.

(2) Ceza Kanununun uygulamasında kişiler arasında ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, siyasal veya diğer fikir yahut düşünceleri, felsefi inanç, milli veya sosyal köken, doğum, ekonomik ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılamaz ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınamaz.

Kanunun bağlayıcılığı: –Madde 4

(1) Ceza kanunlarını bilmemek mazeret sayılmaz.

(2) (Mülga : 29/6/2005 – 5377/1 md.)

Özel kanunlarla ilişki: –Madde 5

(1) Bu Kanunun genel hükümleri, özel ceza kanunları ve ceza içeren kanunlardaki suçlar hakkında da uygulanır.

Tanımlar: –Madde 6

(1) Ceza kanunlarının uygulanmasında;

a) Vatandaş deyiminden; fiili işlediği sırada Türk vatandaşı olan kişi,

b) Çocuk deyiminden; henüz **onsekiz yaşını** doldurmamış kişi,

c) Kamu görevlisi deyiminden; kamusal faaliyetin yürütülmesine atama veya seçilme yoluyla ya da herhangi bir surette sürekli, süreli veya geçici olarak katılan kişi,

d) Yargı görevi yapan deyiminden; yüksek mahkemeler, adli ve idari mahkemeler üye ve hakimleri ile Cumhuriyet savcısı ve avukatlar,

e) Gece vakti deyiminden; güneşin batmasından **bir saat** sonra başlayan ve doğmasından **bir saat** evvel kadar devam eden zaman süresi,

f) Silah deyiminden;

1. Ateşli silahlar,

2. Patlayıcı maddeler,

3. Saldırı ve savunmada kullanılmak üzere yapılmış her türlü kesici, delici veya bereleyici alet,

4. Saldırı ve savunma amacıyla yapılmış olmasa bile fiilen saldırı ve savunmada kullanılmaya elverişli diğer şeyler,

5. Yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı, boğucu, zehirleyici, sürekli hastalığa yol açıcı nükleer, radyoaktif, kimyasal, biyolojik maddeler,

g) Basın ve yayın yolu ile deyiminden; her türlü yazılı, görsel, işitsel ve elektronik kitle iletişim aracıyla yapılan yayınlar,

h) İtiyadi suçlu deyiminden; kasıtlı bir suçun temel şeklini ya da daha ağır veya **daha az** cezayı gerektiren

5442 SAYILI İL İDARESİ KANUNU

18.

ÜNİTE

Bu ünite ilgili online soru çözmek için karekodu okutunuz.

BÖLÜM: I

Mülki İdare Bölümlerinin Kuruluşları:

-Madde 1

(Değişik: 12/5/1964-469/1 md.)

Türkiye, merkezi idare kuruluşu bakımından coğrafya durumuna, iktisadi şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre illere; iller ilçelere ve ilçeler de bucaklara bölünmüştür.

-Madde 2

İl, ilçe ve bucak kurulması, kaldırılması, adlarının, bağlılıklarının, merkez ve sınırlarının belirtilmesi ve değiştirilmesi aşağıda gösterilen şekilde yapılır:

A) İl ve ilçe kurulması, kaldırılması, merkezlerinin belirtilmesi, adlarının değiştirilmesi, bir ilçenin başka bir il'e bağlanması kanun ile;

B) Bucak kurulması, kaldırılması, merkezinin belirtilmesi, il ilçe ve bucak sınırlarının ve bucak adlarının değiştirilmesi bir köyün veya kasabanın veya bucağın başka bir il ve ilçeye bağlanması, mühim mevki ve tabii arazi adlarının değiştirilmesi Cumhurbaşkanlığı onayı ile;

C) Yeniden köy kurulması veya yerinin değiştirilmesi Bayındırlık ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarının mütalaası alınmak suretiyle;

Ç) Köy ve kasabaların aynı ilçe içinde bir bucaktan başka bir bucağa bağlanması, köy adlarının değiştirilmesi, köylerin birleştirilmesi ve ayrılması, bir köy, mahalle veya semtin o köyden ayrılıp başka bir köy ile birleştirilmesi İçişleri Bakanlığının tasvibiyle yapılır.

D) (Değişik: 11/5/1959-7267/1 md.) Kaza kurulmasında ve kaldırılmasında, bir kazanın başka bir vilayete bağlanmasında ve merkezinin belirtilmesinde, sınırlarının değiştirilmesinde ve (B, C, Ç) fıkralarında yazılı hallerde ilgili vilayetler idare heyetleriyle umumi meclislerinin mütalaaları alınır.

(Mülga cümle: 2/3/2014-6529/16 md.)

E) İllere, ilçelere, bucaklara, merkez yapılan şehir, kasaba veya köyün adı verilir. Şu kadar ki, bunların coğrafi veya tarihi bir sanı varsa o da isim olarak verilebilir.

Örnek Soru

5442 Sayılı İl İdaresi Kanununa göre mühim mevki ve tabii arazi adlarının değiştirilmesi aşağıdakilerden hangisi ile yapılır?

- A) Kanun
- B) Cumhurbaşkanlığı onayı
- C) İçişleri Bakanlığının tasvibi
- D) Hazine ve Maliye Bakanlığının tasvibi
- E) İl Encümen Kararı

Cevap B

BÖLÜM: II İl İdaresi

-Madde 3

(Değişik: 12/5/1964-469/1 md.)

İllerin idaresi yetki genişliği esasına dayanır.

İllerde genel idare teşkilatı il, ilçe ve bucak bölümlerine uygun olarak düzenlenir.

Belli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile, birden çok ili içine alan çevrede, bu hizmetler için yetki genişliğine sahip kuruluşlar meydana getirilebilir.

-Madde 4

İl genel idaresinin başı ve mercii validir. Bakanlıkların kuruluş mevzuatına göre illerde lüzumu kadar teşkilat bulunur. Bu teşkilatın her birinin başında bulunanlar il idare şube başkanlarıdır. Bunların emri altında çalışanlar ilin ikinci derecede memurlarıdır. Bu teşkilat valinin emri altındadır.

Hakimler Kanunu ile İcra ve İflas Kanununda yazılı yargıç, Cumhuriyet savcısı ve yargıç sınıfında bulunanlarla bu kanunlarda yazılı adalet memurları, askeri birlikler, askeri fabrika ve müesseseler, askerlik daire ve şubeleri bu madde hükmünden müstesnadır.

-Madde 5

İllerde, valilerin tayin ve tesbit ettiği işlerde yardımcılığını ve valinin bulunmadığı zamanlarda vekilliğini yapmak üzere vali muavinleri bulunur. Valiliğin yazı işlerinin düzenlenmesinden de vali muavini sorumludur.

SÖZLEŞMELİ PERSONEL ÇALIŞTIRILMASINA İLİŞKİN ESASLAR

19.
ÜNİTE

: –Madde 1

(Değişik: 22/11/2010-2010/1169) Bu Esaslar, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası hükmü uyarınca kamu idare, kurum ve kuruluşlarında mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileri hakkında uygulanır.

: –Madde 2

(Mülga: 22/11/2010-2010/1169)

: –Madde 3

(Ek: 22/11/2010-2010/1169) Sözleşmeli personelin ücreti; pozisyon unvanı, bu unvana ilişkin eğitim düzeyi, kamu kurum ve kuruluşlarında aynı kadro veya pozisyon unvanında(2) geçen hizmet süresi dikkate alınarak tespit edilir. (Ek: 14/05/2018-2018/11809) Pilot unvanlı sözleşmeli personel pozisyonlarına ilişkin sözleşme ücretlerinin tespitinde, kamu kurum ve kuruluşları dışında pilot olarak geçen hizmet süreleri de dikkate alınır.

(Değişik: 6/1/1989-89/13691) Sözleşme ile çalıştırılacak personele ödenecek ücretlerin aylık brüt tutarı ile sağlanacak diğer parasal ve aynı menfaatlerin yıllık brüt tutarının on ikide birinin toplamı **5.754,98 TL**'yi(3) geçemez. Ancak, yurtdışı teşkilatında çalıştırılan personel ile Cumhurbaşkanlığı ve Devlet Senfoni Orkestralarında, Devlet Opera ve Balesinde ve Devlet Konservatuvarlarında görevlendirilecek yabancı misafir şef, solist ve sanatçılar hakkında bu hüküm uygulanmaz. (Değişik cümle:RG-4/1/2022-31709-CK-5060/1 md.) Bu fıkrada belirtilen tutar, görevin önemi ve özelliği ile çalıştırılacak personelin niteliği dikkate alınarak Cumhurbaşkanınca artırılabilir.

(Ek:3/1/2008-2008/13055) Sözleşme ücretleri; (Ek:11/9/2017-2017/10818) havacılık simülasyon uzmanı, helikopter makinisti ve uçuş teknisyeni pozisyonlarıyla uçuş ile ilgili bakım ve kontrolörlük ve yükseköğretim kurumlarının (Ek:5/1/2009-2009/14539) gemiadamı pozisyonları ile araştırma-geliştirme proje hizmetlerine ilişkin pozisyonlarda çalıştırılacaklar için ikinci fıkrada belirtilen tavan ücretin **iki katını**, Savunma Sanayii İcra Komitesince uygun bulunan araştırma-geliştirme projelerinde çalıştırılacaklar ile pilot (Ek:11/9/2017-2017/10818) ve havacılık sertifikasyon uzmanı pozisyonlarında çalıştırılacaklar için ise **üç katını** geçmemek kaydıyla belirlenebilir.

(Ek: 3/8/2005-2005/9245) Sözleşme ile çalıştırılacak personele sözleşme ücreti dışında herhangi bir ad altında ödeme yapılamaz ve sözleşmelere bu yolda hüküm konulamaz.

(Değişik:20/02/2017-2017/9949) Ancak, yurt dışında çalıştırılacak yabancı uyruklu personele buldukları yerin gelenek, görenek ve yasal düzenlemeleri gereği zorunlu olarak ödenmesi gereken Noel, Nevruz, Ramazan, Tatil ikramiyeleri ve benzeri nitelikteki diğer ikramiyeler, Diyanet İşleri Başkanlığı Kur'an kursları ile yaz Kur'an kurslarında sözleşmeli olarak çalıştırılan Kur'an kursu öğreticisi, imam-hatip, müezzin-kayyim ve vaizlere ek ders ücreti, Milli Eğitim Bakanlığında norm kadro sonucu ortaya çıkan öğretmen ihtiyacının kadrolu öğretmen istihdamıyla kapatılmaması hallerinde sözleşmeli olarak çalıştırılacak öğretmenlere ve Adalet Bakanlığı ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında görev yapan sözleşmeli öğretmenlere ek ders ücreti ve her öğretim yılı başında verilecek öğretim yılına hazırlık ödeneği ile 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesine göre avukat ve dava vekillerine ödenecek vekalet ücretleri dördüncü fıkra hükmü dışındadır.

(Ek:22/11/2010-2010/1169) İlgili kanunları uyarınca resmi kıyafet giymek zorunda bulunan personel için 14/9/1991 tarihli ve 91/2268 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Memurlara Yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliğinde öngörülmüş olan giyim eşyalarından, emsali sözleşmeli personel de aynı esas ve usuller çerçevesinde faydalandırılır.

(Mülga: 6/1/1989-89/13691)

(Mülga sekizinci fıkra:RG-4/1/2022-31709-CK-5060/1 md.)

Bu madde hükümlerine uyulmaması halinde 6183 sayılı Kanun uyarınca gerekli işlem yapılır.

: –Madde 4

Personel, sözleşmelerinde belirtilen görev yeri dışında çalıştırılmaz.

Görev yeri dışına geçici olarak gönderilenlerin gündelik ve yol giderleri, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerinde saptanan süreyi ve 1 inci derece Devlet memurlarına ödenen harcırah miktarını aşmamak üzere sözleşmelerde belirtilir. (Ek: 24/4/2007-2007/12061) Sözleşmeli

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI GÖREV VE ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ

20.
ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; Diyanet İşleri Başkanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatının görevleri ile çalışma usul ve esaslarını belirlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, Diyanet İşleri Başkanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Amir: Başkan, Başkan yardımcısı ve birimlerin **en üst** yöneticisini,

b) Başkanlık: Diyanet İşleri Başkanlığını,

c) Başkan: Diyanet İşleri Başkanını,

ç) Birim: Bu Yönetmelikte sayılan görevleri yerine getiren Başkanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatında yer alan birimleri,

d) Birim amiri: Başkanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatlarındaki birimlerin **en üst** yöneticilerini,

e) Cami görevlileri: Başımam-hatip, uzman imam-hatip ve imam-hatip ile başmüezzin ve müezzin-kayyımlarını,

f) Din görevlileri: Başvaiz, uzman vaiz, vaiz, murakıp, Kur'an kursu başöğreticisi, Kur'an kursu uzman öğreticisi, Kur'an kursu öğreticisi ve cami görevlilerini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Amirlerin Ortak Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Amirlerin ortak görevleri: –Madde 4

(1) Başkan, başkan yardımcısı, kurul başkanı, birim amiri ve daire başkanı, amiri bulunduğu kurum, birim veya daire için tespit edilen görevlerin zamanında ve

tam olarak yapılmasını sağlamanın yanında, aşağıdaki görevleri de yerine getirmekle yükümlüdür.

a) Amiri bulunduğu kurum, birim veya dairenin iş süreçlerini belirleyerek görevlerin etkili, verimli, amacına ve mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesini ve gerekli eşgüdümü sağlamak.

b) Harcama yetkilisi olarak yapması gereken işlemleri yürütmek.

c) Yönetiminde bulunan personel arasında görev dağılımı yapmak ve onların uyum içerisinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri almak.

ç) Başkanlığın stratejik planında yer alan amaç ve hedefler doğrultusunda çalışmalar yapmak.

d) Amiri bulunduğu kurum ve birimin görev alanı ile ilgili performans ölçütlerini belirlemek, plan, program ve projeler yapmak, teklifler hazırlamak.

e) Hizmetlerin amacına uygun bir şekilde ve verimli olarak yürütülebilmesi için gerekli araç, gereç ve her çeşit imkanı temin etmek.

f) Yönetiminde bulunan personele eşitlik ve adalet ölçüleri içinde davranmak, personelin performansını ölçmek.

g) Yönetiminde bulunan personelin çalışmalarını ve yürütülen hizmetleri denetlemek, görevleri ile ilgili konularda rehberlik etmek, kusur ve noksanlıkların tespiti halinde gereğini yapmak.

ğ) Biriminde görevli kariyer kadrolarında bulunan uzman ve uzman yardımcılarının uzmanlığın gerektirdiği bilgi, beceri ve birikimi kazanmaları, temsil kabiliyetlerini ve tecrübelerini artırmaları için gerekli çalışmaları yapmak.

h) Görev alanı ile ilgili konularda amirlerince verilen diğer görevleri yapmak.

Amirlerin yetki ve sorumlulukları: –Madde 5

(1) Başkanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatlarının her kademesinde görev yapan amirler; yükümlü bulunduğu hizmet ve görevleri mevzuata, plan ve programlara uygun olarak yerine getirmek ve yürütmekten sorumludur.

(2) Birim amirleri, sorumlulukları devam etmek kaydıyla sınırlarını açıkça belirtmek ve yazılı olmak şartıyla yetkilerinden bir kısmını alt kademelerinde bulunan per-

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI ATAMA VE YER DEĞİŞTİRME YÖNETMELİĞİ

21.
ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, Başkanlığın merkez ve taşra teşkilatına ilk defa veya yer değiştirme suretiyle atanacak memurların niteliklerini belirlemek, atama ve yer değiştirme usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, Başkanlık merkez ve taşra teşkilatında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (A) bendine göre görev yapan Devlet memurlarının atama ve yer değiştirmelelerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 19/4/1983 tarihli ve 83/6525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Başkan:** Diyanet İşleri Başkanı,
- b) Başkanlık:** Diyanet İşleri Başkanlığını,
- c) Cami:** Başkanlığın denetimindeki cami ve mescitleri,
- ç) Cami görevlileri:** İmam-hatip ve müezzin-kayyımları,
- d) Dini yükseköğrenim:** İlahiyat fakültesi, İslami ilimler fakültesi, Yüksek İslam Enstitüsü veya ilahiyat ön lisans programlarından mezun olmayı,
- e) Eşdeğer kadrolar:** Bu Yönetmelik kapsamındaki personelden il müftü yardımcısı ve **daha alt** düzeyde bulunan kadrolarla benzer ve eşit düzeyde olan kadroları,
- f) İhtisas kursu:** Temel İslam Bilimleri alanında uzmanlaşmak amacıyla, **en az** lisans düzeyinde dini yükseköğrenim görmüş personele yönelik açılan kursu,

g) İhtisas kursu belgesi: Temel İslam Bilimleri alanında uzmanlaşmak amacıyla, **en az** lisans düzeyinde dini yükseköğrenim görmüş personele yönelik açılan kursu başarıyla bitirenlere verilen belgeyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Atamalarda Aranacak Genel ve Özel Şartlar ile İstenecek Belgeler

Genel şartlar: –Madde 5

(1) Başkanlıktaki kadrolara ilk defa atanacaklarda aşağıdaki genel şartlar aranır:

- a)** 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendindeki şartları taşımak.
- b) (Değişik:RG-13/9/2023-32308)** Atanmalarında dini öğrenim şartı esas alınan unvanlar bakımından; itikat, ibadet, tavır ve hareketlerinin İslâm törelerine uygun olduğu şeklinde ortak bir nitelik taşımak.
- c) (Değişik:RG-8/7/2019-30825 Mükerrer)** İlk defa memur olarak atanacaklarda, başvuru formundaki bilgileri elektronik ortamda, eksiksiz olarak doldurmuş olmak.

(2) (**Ek:RG-8/7/2019-30825 Mükerrer**) Bu Yönetmelikte zikredilen grup ve sınıf hizmetine tabi personel zorunlu yer değiştirmeye tabi olup, grup ve sınıf hizmetine tabi olmayan personel ise zorunlu yer değiştirmeye tabi değildir.

Özel şartlar: –Madde 6

(1) Bu Yönetmelik kapsamındaki kadrolara atanacaklarda aşağıdaki özel şartlar aranır:

- a)** Başkan olarak atanabilmek için;
- 1)** En az **dört yıllık** dinî yükseköğrenim mezunu olmak,
- 2)** Başkanlıkta müftülük veya üstü görevlerde **on yıl** veya vaiz olarak **yirmi yıl** veya ilahiyat fakültelerinde öğretim üyesi olarak toplam **on yıl** görev yapmış olmak,
- 3) Kırk yaşını** tamamlamış olmak,
- b)** Başkan yardımcısı olarak atanabilmek için;
- 1)** En az **dört yıllık** dinî yükseköğrenim mezunu olmak,
- 2)** Başkanlıkta **en az üç yılını** müftülük, dengi veya üstü görevlerde geçirmiş olmak kaydıyla **on yıl** veya vaiz

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

DİSİPLİN AMİRLERİ

YÖNETMELİĞİ

22.
ÜNİTE

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, Diyanet İşleri Başkanlığında görev yapan Devlet memurlarının disiplin amirlerini belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik hükümleri, Diyanet İşleri Başkanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatında 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre görev yapan Devlet memurları hakkında uygulanır.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 124 üncü maddesi ile 29/4/2021 tarihli ve 3935 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 5 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Disiplin amirleri: –Madde 4

(1) Diyanet İşleri Başkanlığında görev yapan Devlet memurlarının disiplin amirleri, bu Yönetmeliğin eki EK-1’de yer alan “Diyanet İşleri Başkanlığı Disiplin Amirleri Cetveli”nde gösterilmiştir.

Disipline ilişkin usul ve esaslar bakımından uygulanacak mevzuat: –Madde 5

(1) Disipline ilişkin usul ve esaslar bakımından 657 sayılı Kanun ile Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik: –Madde 6

(1) 22/2/2012 tarihli ve 28212 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Diyanet İşleri Başkanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük: –Madde 7

(1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme: –Madde 8

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Diyanet İşleri Başkanı yürütür.

DİYANET AKADEMİSİ HİZMET İÇİ EĞİTİM YÖNETMELİĞİ

23. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, Diyanet İşleri Başkanlığı personelinin; günün şartlarına uygun olarak görevlerinin gerektirdiği bilgi, beceri ve davranışlar kazanmalarına, etkinlik ve tutumluluk bilinci ile yetiştirilmelerinin sağlanmasına, üst görevlere hazırlanmaları için uygulanacak hizmet içi eğitimin hedefleri, ilkeleri, planlama esasları, değerlendirme usulleri, eğitim süreçleri ile yerlerinin tespitine, sertifika eğitimleri ve yurt dışından gelen mahallin din görevlilerine yönelik eğitimler ile diğer hususlara ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, Diyanet Akademisi, Diyanet Akademisi tarafından düzenlenen hizmet içi eğitim faaliyetlerine katılanlara ve mahallin din görevlilerine yönelik eğitimler ile hizmet içi eğitim faaliyetlerine ilişkin iş ve işlemleri kapsar.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 7/A ve 10/B maddeleri ile 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 214 üncü ve 216 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) ABYS: Akademi Bilgi Yönetim Sistemini,
- b) Akademi: Diyanet Akademisi merkez birimi ile taşra teşkilatındaki dinî yüksek ihtisas merkezleri, dinî ihtisas merkezleri ve eğitim merkezlerinden oluşan birimleri,
- c) Akademi Başkanı: Diyanet Akademisi Başkanını,
- ç) Akademi Başkanlığı: Diyanet Akademisi merkez birimini,
- d) Akademi merkezleri: Dinî yüksek ihtisas merkezleri, dinî ihtisas merkezleri ve eğitim merkezlerini,
- e) Aşere kursu: Hafız personeli kiraat usulleri hakkında yetiştirmek amacıyla düzenlenen uzun süreli kursları,
- f) Başkan: Diyanet İşleri Başkanını,

g) Başkanlık: Diyanet İşleri Başkanlığını,

ğ) Dinî mûsiki kursu: Personelin dinî mûsiki alanında yetiştirmelerini sağlamak amacıyla düzenlenen uzun süreli kursu,

h) Diyanet Akademisi müdürü: Akademi merkezleri müdürlerini,

ı) Eğitim programı: Yıllık hizmet içi eğitim planına göre süresi içinde branş veya alanda nasıl eğitim yapılacağını düzenleyen programı,

i) Hizmet içi eğitim: Diyanet İşleri Başkanlığı kadro veya pozisyonlarında görev yapan personelden, Diyanet İşleri Başkanlığınca belirlenecek esaslara göre uygun görülenlere görevleriyle ilgili bilgi ve becerilerini artırmak amacıyla verilen eğitimi,

j) Hüsn-i tilavet kursu: Personelin Kur'an-ı Kerim'i güzel bir tavırla okumasını; ezan, kamet gibi cami mûsikisi formlarını usûlüne uygun icra etmesini sağlamak amacıyla düzenlenen uzun süreli kursları,

k) Kısa süreli kurs: Süresi **üç ay** ve daha kısa olan hizmet içi eğitimleri,

l) Kursiyer: Diyanet İşleri Başkanlığı kadro veya pozisyonlarında görev yapan personelden Diyanet Akademisinde verilen hizmet içi eğitim, kurs ve sertifika programlarına katılanlar ile memur kadrolarında bulunan personelden, din hizmetleri sınıfına atanmak için gerekli öğrenim şartını taşıyan ve Diyanet İşleri Başkanlığınca yapılacak sınavda başarılı olanlardan, özlük hakları korunarak mesleki eğitime alınanları,

m) Mahallin din görevlisi: Yurt dışındaki vatandaş, soydaş ve akraba toplulukları ile İslam dinine mensup diğer topluluklara hizmet sunmak amacıyla Akademi eğitim görmek üzere yurt dışından gelen mahallin din görevlilerini,

n) Program yöneticisi: Düzenlenen eğitimlerin belirlenen program çerçevesinde etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesine yönelik iş ve işlemleri takip etmek üzere görev verilen personeli,

o) Rehber öğretici: Kur'an-ı Kerim, dinî mûsiki ve dinî bilgiler alanında Diyanet İşleri Başkanlığınca açılan kursları başarı ile tamamlayıp rehber öğreticilik belgesi alanları,

ö) Seminer: Belirli bir konuda bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunarak personelin yeterlik alanlarını gelişt-

DIYANET AKADEMİSİ

ADAY DİN GÖREVLİLERİ

DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ

24.
ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; Diyanet Akademisinde mesleki eğitime alınacak aday din görevlilerinin disiplin işlemleri, verilecek disiplin cezaları, disiplin soruşturması usul ve esasları ile Akademi Disiplin Kurulunun oluşum, işleyiş ve çalışmalarına ilişkin hususları belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, aday din görevlilerinin disiplin iş ve işlemlerini kapsar.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 10/A maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Aday din görevlisi: 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 10/A maddesine göre Diyanet Akademisinde müezzin-kayım, imam-hatip, Kur'an kursu öğreticisi ve vaizlik mesleki eğitimine alınanları,

b) Akademi: Diyanet Akademisi merkez birimi ile taşra teşkilatındaki dinî yüksek ihtisas merkezleri, dinî ihtisas merkezleri ve eğitim merkezlerinden oluşan birimleri,

c) Akademi Başkanı: Diyanet Akademisi Başkanını,

ç) Akademi Başkanlığı: Diyanet Akademisi merkez birimini,

d) Akademi merkezleri: Dinî yüksek ihtisas merkezleri, dinî ihtisas merkezleri ve eğitim merkezlerini,

e) Başkan: Diyanet İşleri Başkanını,

f) Başkanlık: Diyanet İşleri Başkanlığını,

g) Diyanet Akademisi müdürü: Akademi merkezleri müdürlerini,

ğ) İlişik kesme: Aday din görevlisine, Akademiden çıkarıldığının yazı ile bildirilmesini,

h) Kınama: Aday din görevlisine, tutum ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesini,

ı) Mesleki eğitim: Diyanet İşleri Başkanlığının din hizmetleri sınıfına ait unvanlarla ihdas edilen pozisyonlarına atacak aday din görevlilerine atama yapılıncaya kadarki dönemi kapsayacak şekilde verilen mesleğe yönelik eğitimi,

i) Uyarma: Aday din görevlisinin, tutum ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Disiplin Cezası Vermeye Yetkili Makamlar ve Akademi Disiplin Kurulu

Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar: –Madde 5

(1) Uyarma ve kınama cezalarını gerektiren durumlarda aday din görevlilerine uyarma ve kınama disiplin cezalarını vermeye, Diyanet Akademisi müdürü, bulunmaması hâlinde bu kadroya görevlendirilenler veya bu görevleri vekâleten yürütenler yetkilidir.

(2) İlişik kesme cezasını gerektiren durumlarda Akademi Disiplin Kurulunun bu yöndeki kararı üzerine aday din görevlisine ilişik kesme cezasını vermeye Başkan yetkilidir.

Akademi Disiplin Kurulunun oluşumu: –Madde 6

(1) Akademi Disiplin Kurulu; Başkanın onayıyla, Akademi Başkanının başkanlığında Akademi Başkanlığından iki daire başkanı, Başkanlık İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü ve Hukuk Müşavirliğinden birer daire başkanı ile Rehberlik ve Teftiş Başkanlığından bir asıl ve bir yedek üyeden oluşur.

(2) Akademi Disiplin Kurulunun sekretarya iş ve işlemleri, Akademi Başkanlığının ilgili daire başkanlığı tarafından yürütülür.

Akademi Disiplin Kurulunun görevleri ve çalışma usulü: –Madde 7

(1) Akademi Disiplin Kurulu, ilişik kesme cezasını gerektiren eylemlerin varlığı hâlinde aday din görevlilerinin ilişik kesilmesine karar verir.

(2) Akademi Disiplin Kurulu, aday din görevlilerine verilen uyarma ve kınama cezalarına karşı itirazları değerlendirir.

KUR'AN KURSLARI YÖNETMELİĞİ

25. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; Kur'an kursları ve bu kurslarda eğitim alan öğrencilere yönelik olan yurt ve pansiyonların, açılış ve çalışma usulleri ile buralarda yürütülecek eğitim ve öğretim hizmetlerini ve bunların yönetim ve denetim esaslarını belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, Kur'an kursları ve bu kurslarda eğitim alan öğrencilere yönelik olan yurt ve pansiyonlara dair iş ve işlemler ile buralarda yürütülen hizmetleri, hizmetten yararlanan öğrencileri ve görev yapan personeli kapsar.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Başkanlık: Diyanet İşleri Başkanlığını,
- Dönem: Eğitim ve öğretim takviminde programların işleyişine göre belirlenen öğretim yılı bölümlerini,
- Geçici öğretici: Kur'an kursu öğreticiliğinde aranan şartları haiz olmaları kaydıyla, üzerinde resmî görevi bulunan veya bulunmayanlardan Kur'an kurslarında ücret karşılığı ders vermek üzere görevlendirilenleri,
- Kur'an kursu/kurs: Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun olarak okumak, anlamak, din eğitimi almak, İslami ilimleri öğrenmek ve hafızlık yapmak isteyenler için Başkanlıkça verilen eğitim ve öğretimi ile Başkanlığa bağlı eğitim ve öğretim yerini,
- Öğretici: Kadrolu, sözleşmeli, vekil ve geçici Kur'an kursu öğreticisini,
- Yaygın din eğitimi: Talep eden vatandaşlara Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun olarak yüzünden okumayı öğretmek, ibadetler için gerekli sure, ayet ve duaları ezberletmek, hafızlık yaptırmak ve İslam dininin inanç, ibadet ve ahlâk esasları hakkında bilgiler vermek için kurslarda yapılan eğitim ve öğretimi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Kur'an Kurslarının Görev ve Faaliyetleri ile Açılışı, Yönetimi ve İşleyişi

Kur'an kurslarının görev ve faaliyetleri:

–Madde 5

(1) Kur'an kurslarının görev ve faaliyetleri şunlardır:

- Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun olarak yüzünden okuma eğitimi vermek.
 - Tecvid, talim ve hüsn-i tilavet gibi Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun ve güzel okumaya yönelik eğitimler vermek.
 - İbadetler için gerekli ayet, sure ve duaları ezberleme ve anlamlarını öğrenme eğitimi vermek.
 - Talep eden vatandaşlar ile örgün eğitime devam eden ve aynı zamanda hafızlık yapmak isteyenlere hafızlık eğitimi vermek.
 - Kur'an-ı anlama, Arapça ve İslami ilimler alanında eğitim vermek.
 - İslâm Dininin inanç, ibadet ve ahlâk esasları ile Hz. Peygamberin hayatı ve örnek ahlâkı hakkında eğitim vermek.
 - 4-6 yaş grubu çocuklar ile diğer çocuklara, gençlere, yetişkinlere ve engelli bireylere yönelik din ve değerler eğitimi vermek.
 - Yaz aylarında gündüzlü ve/veya yatılı yaz Kur'an kursları düzenlemek.
 - Camilerde Kur'an öğretimi kursları düzenlemek.
 - Dini, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetler ile yarışmalar düzenlemek.
- #### Kur'an kurslarının açılış ve kapanışı ile bilgi değişikliği işlemleri: –Madde 6
- (1) Kur'an kursları; öğrenci kapasitesi, eğitim ve öğretimin niteliği ve kullanılacak binanın fiziki koşulları gibi ölçütler dikkate alınarak;
- A grubu,
 - B grubu,
 - C grubu,
 - D grubu,

TAŞINIR MAL YÖNETMELİĞİ

26. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, kaynağına ve edinme yöntemine bakılmaksızın kamu idarelerine ait taşınır malların kaydı, muhafazası ve kullanımı ile yönetim hesabının verilmesi, merkez ve taşrada taşınır yönetim sorumlularıyla bunlar adına görev yapacak olanların belirlenmesi ve kamu idareleri arasında taşınırın geçici tahsisine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerini ve bunlara ait taşınır malları kapsar.

(2) Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün taşınır mallarının kayda alınması ile bunların yönetim ve iç denetiminde özel mevzuatındaki hükümler uygulanır.

(3) Kapsamındaki idarelerin bünyesinde bulunan fabrika, imalathane ve benzeri üretim yerlerinde kullanılan ilk madde ve malzemeler ile yarı mamul ve mamul maddeler hakkında bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz. Bunlar hakkında kendi düzenleyici işlemlerinde belirlenen usul ve esaslar uygulanır.

(4) Kamu idarelerinin görevleri gereğince herhangi bir işlemin sonuçlanmasına veya bir kararın verilmesine kadar muhafaza edilmek üzere alınan emanet taşınır mallar hakkında özel mevzuatındaki hükümler uygulanır.

(5) Kamu idarelerine ait ihtiyaç fazlası taşınırın diğer kamu idarelerine bedelsiz olarak devri, devredilmeyecek taşınır ile devir ve kayıt işlemleri hakkında özel mevzuatında belirlenen hükümler uygulanır.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Ambar: Kamu idarelerine ait taşınırın kullanıma verilinceye kadar veya kullanımdan iade edildiğinde muhafaza edildiği yeri,

b) Bakanlık: Hazine ve Maliye Bakanlığını,

c) Dayanıklı taşınır: Çeşitleri ile kod numaraları Taşınır Kod Listesinde gösterilen;

1) Tesis, makine ve cihazları,

2) Taşıtları,

3) Demirbaşları,

ç) Demirbaşlar: Belirli bir hizmete tahsis amacıyla edinilen, belli bir süreye tabi olmaksızın uzun süre kullanılabilen ve kullanılmakla yok olmayan, çeşitleri ile kod numaraları Taşınır Kod Listesinde gösterilen taşınır,

d) Gerçeğe uygun değer: Piyasa koşullarında muvazaasız bir işlemde bilgili ve istekli taraflar arasında bir varlığın el değiştirmesi veya bir borcun ödenmesi için belirlenen tutarı,

e) Harcama birimi: Kamu idaresi bütçesinde ödenek tahsis edilen ve harcama yetkisi bulunan merkez birimi ile ödenek gönderme belgesiyle harcama yetkisi verilen merkez dışı birimi,

f) Harcama yetkilisi: Harcama biriminin **en üst** yöneticisini,

g) Hurda: Ekonomik ömrünü tamamlamış olan veya tamamlamadığı hâlde teknik ve fiziki nedenlerle alınış amaçları doğrultusunda kullanılması imkânı kalmayan ya da tamiri mümkün veya ekonomik olmayan arızalar nedeniyle kullanılmasında yarar görülmemeyerek hizmet dışı bırakılan taşınır ile üretim sırasında elde edilen kırpıntı, döküntü ve artık parçaları,

ğ) İhtiyaç fazlası taşınır: Zorunlu veya öngörülemeyen sebeplerle ortaya çıkan ve yapılan araştırma ve değerlendirmeler sonucunda kamu idaresinin merkez ve merkez dışı birimleri itibarıyla kullanım imkânı olmadığı anlaşılan taşınır,

h) İz bedeli: Ekonomik ömrünü tamamladığı hâlde fiilen kullanılmasına devam edilen iktisadi kıymetler ile gerçek değeri tespit edilemeyen veya edilmesi uygun görülmeyen ancak hesaplarda izlenmesi gereken iktisadi kıymetlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılan ve muhasebe kayıtlarında yer verilen en düşük tutarı,

RESMİ YAZIŞMALARDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

27.
ÜNİTE

Bu ünite ilgili online soru çözmek için karekodu okutunuz.

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç ve kapsam: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; güvenli elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda veya el yazısıyla atılan imza ile fiziksel ortamda yapılan resmî yazışmalara ilişkin kuralları belirlemek, bilgi veya belge alışverişini, hızlı ve güvenli bir biçimde yürütmek ve uygulama birliğini sağlamaktır.

(2) Bu Yönetmelik, bütün kamu kurum ve kuruluşlarını kapsar.

Dayanak: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 6 ncı ve 7 nci maddeleri hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Aidiyet zinciri: Belgenin hazırlanmasından tasfiyesine kadar olan sürecini,

b) Arşiv imza: Kriptografik metodların zaman içerisinde koruyucu özelliğini yitirmesine karşı, periyodik olarak alınan zaman damgası ile korunan elektronik imzayı,

c) Belge: Herhangi bir bireysel işlemin, kurumsal fonksiyonun veya kurumsal işlemin yerine getirilmesi için alınmış ya da idare tarafından hazırlanmış; içerik, ilişki ve formatı ile ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil ederek aidiyet zincirini muhafaza eden, güvenli elektronik imza ya da el yazısıyla imzalanmış ve kayıt altına alınmış her türlü bilgiyi,

ç) Devlet Teşkilatı Merkezi Kayıt Sistemi (DETSİS): Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından yürütülen ve idarelerin merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatındaki birimlerinin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Teşkilatı Numarası ile tanımlandığı sistemi,

d) Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS): İdarelerin faaliyetlerini yerine getirirken hazırladıkları ve faaliyetlerinin delili olabilecek e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun belgelerin içerik, üstveri, format ve ilişki özelliklerini koruyan, belgelerin ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil eden ve aidiyet zinciri

içerisindeki yönetimini elektronik ortamda sağlayan sistemi,

e) Elektronik onay: Güvenli elektronik imza kullanılmayan durumlarda paraf yerine geçecek kayıtlı elektronik ortamda alınmasını,

f) Elektronik ortam: EBYS içerisinde e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun olarak güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerin hazırlandığı, kayıt altına alındığı, saklandığı ve gönderildiği ortamı,

g) e-Yazışma Teknik Rehberi: Elektronik ortamda yapılacak resmî yazışmalar kapsamında oluşturulan belgelerin yapısı, formatı, imzalama ve şifreleme mekanizmaları gibi teknik hususları tanımlayan ve Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından yayımlanan güncel rehberi,

ğ) Fiziksel ortam: Kâğıt ortamında yapılan işlemleri,

h) Form: Biçimli belgeyi,

ı) Format: Elektronik dosya türlerini,

i) Günlük rapor: EBYS'de yapılan ekleme, değiştirme, silme, arama, görüntüleme, gönderme ve alma gibi işlemlerin hangi EBYS elemanı üzerinde ve kim tarafından gerçekleştirildiği ile işlemin gerçekleştirildiği tarih ve saat bilgisini ihtiva eden kayıtları,

j) Güvenli elektronik imza: Münhasıran imza sahibine bağlı olan, sadece imza sahibinin tasarrufunda bulunan güvenli elektronik imza oluşturma aracı ile oluşturulan, nitelikli elektronik sertifikaya dayanarak imza sahibinin kimliğinin ve imzalanmış elektronik veride sonradan herhangi bir değişiklik yapıp yapılmadığının tespitini sağlayan elektronik imzayı,

k) İdare: Kamu kurum ve kuruluşlarını,

l) İmza sahibi: Güvenli elektronik imza oluşturmak amacıyla bir imza oluşturma aracını kullanan veya zorunlu hâllerde ya da olağanüstü durumlarda hazırlanan belgeyi el yazısıyla imzalayan gerçek kişiyi,

m) Kurumsal belge kayıt sistemi: Mevzuatı sebebiyle EBYS kullanamayan idare tarafından ya da "Çok Gizli" nitelikteki belgeler ile olağanüstü durumlarda hazırlanan belgelere sayı almak için kullanılan defter ve benzeri fiziksel veya EBYS harici tutulan elektronik kaydı,

n) Olağanüstü durum: Gerçekleşmesi hâlinde devleti veya kurumları olumsuz etkileyerek güvenlik zafiyeti oluşturabilecek veya uzun süreli elektrik kesintileri, donanım ve yazılım sorunları gibi teknik gerekçelerle

ONLINE DİJİTAL EĞİTİM PLATFORMU

- Deneme Sınavı (Sınırsız)
- Türkiye Geneli Deneme Sınavları (Sınırsız)
- Soru Sayısı (Sınırsız)
- İstatistikler(Sınırsız)
- Yorum Yazabilme
- Ders Notları
- Ders Sunuları
- İnteraktif İçerikler
- İnfografikler
- Podcastler
- Video Özetler
- Hızlı Öğrenme
- Soru Cevap
- İstatistikler

Diyaret İşleri Başkanlığı Murakıp Sınavı

Kayıtları Başladı...

411

KURUM SINAVI

147B+

MEVCUT SORU

35752

MEVCUT KULLANICI

